

ZAKON

O MORSKOM RIBARSTVU I MARIKULTURI

("Sl. list Crne Gore", br. 56/09 od 14.08.2009, 40/11 od 08.08.2011)

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1

Morsko ribarstvo, u smislu ovog zakona, je upravljanje živim resursima mora, a obuhvata ulov, sakupljanje i zaštitu riba i drugih morskih organizama na principima održivog razvoja, u ribolovnom moru Crne Gore.

Ovim zakonom uređuje se i marikultura.

Ribe i drugi morski organizmi u ribolovnom moru Crne Gore, kao dobro od opšteg interesa, uživa posebnu zaštitu i koristi se na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom i drugim propisima.

Član 2

Ribolovno more Crne Gore (u daljem tekstu: ribolovno more) obuhvata morski i podmorski prostor unutrašnjih morskih voda, teritorijalnog mora i epikontinentalnog pojasa Crne Gore, određen zakonom kojim se uređuje more.

Ribolovno more obuhvata i morske prostore isključive ekonomske zone, u skladu sa zakonom.

Granicom ribolovnog mora u rijekama koje se ulivaju u more smatra se linija na kojoj voda prestaje biti postojano slana.

Liniju iz stava 3 ovog člana određuje ministarstvo nadležno za poslove morskog ribarstva (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 3

Morskim ribolovom (u daljem tekstu: ribolov) mogu se baviti privredna društva i preduzetnici, odnosno druga pravna i fizička lica pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Morskim ribolovom mogu se baviti strana pravna i fizička lica u skladu sa zakonom.

Ovaj zakon primjenjuje se i na ribolovne plovne objekte koji viju crnogorsku zastavu i koji obavljaju ribolov van granica ribolovnog mora iz člana 98 ovog zakona.

Član 4

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) marikultura je uzgoj ili oplemenjivanje ribe i drugih morskih organizama u ribolovnom moru korišćenjem tehnika koje su predviđene za povećanje proizvodnje tih organizama van prirodnog kapaciteta životnog okruženja;
- 2) biodiverzitet (biološka raznovrsnost) je raznovrsnost živih organizama, uključujući suvozemne, morske i druge vodene ekosisteme i ekološke komplekse, kao i raznovrsnost u okviru vrste, između vrsta i između ekosistema;
- 3) školjka (klasa Lamellibranchia) je mekušac sa filtrirajućim načinom ishrane;
- 4) brodska mreža je okružujuća mreža i mreža za vuču kojom se rukuje preko konopaca i čekrka sa broda koji je u pokretu ili usidren i ne vuku se pomoću glavnog brodskog motora, a sastoje se od dva bočna krila i centralnog "trbuha" u obliku kašike ili sa korpom u krajnjem dijelu i kojom se može loviti sa površine prema dnu, zavisno od ciljnih vrsta ribe;
- 5) kočarska mreža je mreža koju vuče ribolovni plovni objekat snagom glavnog brodskog motora, sastoji se od tijela kupastog ili piramidalnog oblika, zatvorena na zadnjoj strani kopčom, može se produžavati na otvoru krilcima ili se može montirati na čvrstvom okviru, horizontalno otvaranje mreže obezbjeđuje se širilicama, a može se vući dnom (demerzalna kočarska mreža) ili središnjom vodom ispod površine (pelagična kočarska mreža);
- 6) vertikalna ribarska mreža je mreža koja se drži u vertikalnom položaju u vodi uz pomoć plovaka i tegova, koji su pričvršćeni ili se mogu pričvrstiti sredstvom za dno mora i održavati kretanje u blizini morskog dna ili plutati u vodenom stubu, a napravljena je iz jednog ili tri sloja mreža, zavisno od ciljnih vrsta;
- 7) prilov je riba koja:
 - (a) nije direktno ciljana ulovom;
 - (b) pripada vrstama koje su ili nijesu identifikovane kao prilov u odgovarajućoj dozvoli;
 - (c) uključuje ekonomske i planirane škartove;
 - (d) ne uključuje ribu koja je puštena živa kao rekreativni ulov i po programu poribljavanja;
- 8) kapacitet je sposobnost ekosistema da održava zdrave organizme, njihovu produktivnost, prilagodljivost i

- sposobnost obnavljanja;
- 9) ograničenje ulova je kvantitativno ograničenje ulova jedne ili više vrsta ribe u određenom periodu;
 - 10) priobalne vode su rijeke, vode kanala, zaliva ili ušća, prelaznih voda i "priobalne vode" definisane Konvencijom o pravu mora Ujedinjenih nacija 1982:
 - a) rijeka je kopnena voda koja teče svojim većim dijelom na površini kopna ili dijelom toka teče pod zemljom;
 - b) prelazne vode su površinske vode u blizini riječnih ušća koje su dijelom slanog karaktera, kao rezultat blizine priobalnih voda, ali koje su pod jakim uticajem slatkovodnih voda;
 - c) površinska voda na kopnenoj strani linije je voda čija je svaka tačka udaljena jednu nautičku milju od najbliže tačke osnovne linije od koje se mjeri širina teritorijalnih voda, proširujući se gdje je to moguće, do krajnje granice prelaznih voda;
 - 11) referentne tačke zaštite su vrijednosti populacionih parametara ribljeg fonda (biomasa, stopa smrtnosti riba i dr.), koji se koriste u upravljanju u ribarstvu, uzimajući u obzir prihvatljivi nivo biološkog rizika ili željenog nivoa prinosa;
 - 12) koraligeno stanište je dio morskog dna koji karakteriše dominantno prisustvo posebne biološke zajednice koja se naziva "koraligena" ili gdje je takva zajednica postojala i potrebno joj je obnavljanje;
 - 13) koralni greben je složena biogena struktura nastala stalnim preklapanjem prethodno stjenovitog ili čvrstog supstrata krečnjačkim slojem, koji uglavnom nastaje oblaganjem kalcifikovanih crvenih algi i životinjskih organizama (sunderi, ascidije, žarnjaci, briozoe, člankoviti crvi), zajedno sa ostalim organizmima fiksatorima krečnjaka;
 - 14) mjesto prvog iskrcaja je pristanište, luka ili drugo mjesto koje ispunjava propisane uslove za iskrcaj ribe;
 - 15) poribljavanje je puštanje odobrenih vrsta riba i drugih morskih organizama u vode gdje se one prirodno javljaju, kako bi se koristila priroda vodene sredine radi uvećanja ribljeg fonda i povećanja prirodnog podmlatka;
 - 16) škart je ukupna težina žive ribe koja je male veličine, nije je moguće prodati ili je iz drugih razloga nepoželjna, a koja je odbačena u vrijeme ulova ili odmah nakon ulova;
 - 17) ronilačka oprema je oprema koja se koristi za ronjenje, uključujući maske, peraja, opremu za disanje tokom ronjenja: scuba oprema, rezervoari za vazduh, vazdušne cijevi i pumpe;
 - 18) plovni bager (dredža, vongolijer) je ribolovni plovni objekat koji se tegli glavnim brodskim motorom (brodski bager) ili vuče motornim čekrkom od usidrenog plovila (mehanički bager) za ulov školjki, puževa ili sunđera i sastoji se od mrežne korpe ili metalne korpe koja se montira na čvrstom okviru ili šipki promjenljive veličine i oblika čiji donji dio može imati strugalicu koja može biti zaobljena, oštra ili nazubljena, može biti opremljen skelom ili platformom za ronjenje:
 - a) hidraulični plovni bager je plovni bager opremljen hidrauličnom opremom;
 - b) ručni plovni bager je plovni bager koji se povlači ručno ili ručnim čekrkom u plitkim vodama sa ili bez čamca, za ulov školjki, puževa ili sunđera i ne smatra se ribolovnim plovnim objektima u smislu ovog zakona;
 - 19) morski ekosistem je kompleksno strukturno-funkcionalno jedinstvo nežive i žive prirode, odnosno biotopa i biocenoze;
 - 20) ekosistemski pristup je sveobuhvatno integrisano upravljanje ljudskim aktivnostima bazirano na najboljim dostupnim naučnim saznanjima o ekosistemu i njegovoj dinamici, u cilju identifikovanja i preduzimanja aktivnosti za uticaje koji su kritični po stanje morskih ekosistema, postizujući održivu upotrebu ekosistemskih dobara i djelatnosti i održavanje ekosistemskog integriteta;
 - 21) riba prve prodaje je riba koja se prodaje po prvi put na mjestu prvog iskrcaja;
 - 22) riba i drugi morski organizam je vodena životinja ili biljka uključujući školjke ili druge mekušce, rakove, korale, sunđere, morske ježeve ili druge bodljokošce, kornjače i morske sisare, njihova jaja, ikru i juvenilne stadijume;
 - 23) uređaj za okupljanje ribe (FAD) je oprema koja pluta na površini mora i ispod sebe skuplja mlade ili odrasle primjerke visoko migratornih vrsta;
 - 24) ribolovni kapacitet je tonaža ribolovnog plovnog objekta u GT (gros tona) ili njegova snaga u kW ili u odnosu na specifičnu vrstu ribolova: broj i veličina ribolovnog alata i opreme ili samo veličina brodskih ribolovnih alata i opreme;
 - 25) ribolovni napor ribolovnog plovnog objekta je proizvod kapaciteta i aktivnosti ribolovnog plovnog objekta, a za grupu plovnih objekata je zbir ribolovnog napora svih ribolovnih plovnih objekata u toj grupi;
 - 26) ribolovni plovni objekat je: čamac, brod ili drugi plovni objekat opremljen za ribolov, uključujući ribolovni alat, opremu ili skladište za ribu;
 - 27) ribar je fizičko lice koje se bavi profesionalnim ribolovom na registrovanom ribolovnom plovnom objektu ili je uključen u ribolov;
 - 28) ribolov su aktivnosti pripreme, traženja, ulova, obrade i otpremanja ulovljene ribe;

- 29) ribolovni alat je sredstvo kojim se vrši ribolov;
- 30) ribolovna oprema je sredstvo koje omogućava upotrebu ribolovnog alata;
- 31) sektor ribarstva je privredni sektor koji uključuje aktivnosti ulova, obrade i plasmana ribe i proizvoda od ribe i akvakulture;
- 32) ribarstvo je skup aktivnosti u upravljanju živim resursima mora uključujući i aktivnosti vezane za:
 - a) vrstu i opis ribe;
 - b) ribolovno područje;
 - c) metod ribolova;
 - d) vrstu ribolovnog plovnog objekta;
- 33) inostrani ribolovni plovni objekat je ribolovni plovni objekat koji ne vije zastavu Crne Gore;
- 34) rezervat je dio ribolovnog mora koje je pogodno za prirodnu reprodukciju i održavanje mladi ribe i drugih morskih organizama;
- 35) introdukcija je proces kojim se premještaju, odnosno ubacuju alohtone vrste riba u područja koja nijesu njihova prirodna staništa;
- 36) sportsko rekreativni ribolov je ribolov radi sporta ili rekreacije;
- 37) dnevnik ulova je dokument o dnevnoj aktivnosti ribolovnog plovnog objekta;
- 38) parangal je udičarski alat koji čini glavni konop na kome su predvezi sa udicama različite dužine, rasporeda i veličine, zavisno od ciljnih vrsta, a postavlja se vertikalno ili horizontalno po morskoj površini (plutajući parangal) ili na dnu (pridneni parangal);
- 39) anadromne vrste su vrste riba koje se radi mriješćenja sele iz mora u slatkovodne vode;
- 40) katadromne vrste su vrste ribe koje se radi mriješćenja sele iz slatkovodnih voda u more;
- 41) morski biotoksini su otrovne supstance koje akumuliraju školjke hraneći se toksičnim fitoplanktonom;
- 42) morska sredina su fizičke, hemijske, geološke i biološke komponente, uslovi i faktori koji međusobno reaguju i određuju produktivnost, stanje, uslov i kvalitetorskog ekosistema, morske vode i vazdušni prostor iznad tih voda, kao i morsko dno i njegovo podzemlje;
- 43) zaštićena morska oblast je oblast litoralnog sistema, ujedno sa vodom preko njega i florom, faunom, istorijskim i kulturalnim osobenostima, koje su zaštićene u skladu sa zakonom;
- 44) nautička milja je međunarodna mjerna jedinica od 1852 metra;
- 45) alohtona vrsta ribe je vrsta ribe čije se istorijski poznato prirodno stanište nalazi izvan ribolovnog mora;
- 46) autohtona vrsta ribe je vrsta ribe čije se istorijski poznato prirodno stanište nalazi u ribolovnom moru;
- 47) princip predostrožnosti za upravljanje u ribarstvu je princip koji ne dozvoljava da se zbog odsustva odgovarajućih naučnih informacija odloži ili propusti preduzimanje mjera upravljanja za očuvanje ciljnih vrsta, vrsta koje su povezane ili međusobno zavisne i neciljnih vrsta i njihovih staništa;
- 48) plivarica je okružujuća mreža koja se koristi za ulov plave ribe na čijoj se gornjoj strani nalaze plastični plovci, a sa donje olovni tegovi tako da plovci nadjačavaju olovne tegove, zbog čega mreža pluta po površini i odozdo se zatvara konopom koji prolazi kroz sistem prstenova i na taj način riba ostaje zatvorena unutar mreže;
- 49) livada morskih cvjetnica je oblast gdje se morsko dno karakteriše dominantnim prisustvom sjemenjača, ili gdje je takva vegetacija postojala i potreban joj je oporavak;
- 50) morska trava je zajednički naziv za *Posidonia oceanica*, *Cymodocea nodosa*, *Zoostera marina* i *Zoostera noltii*;
- 51) obalska ribarska mreža je komercijalna (okružujuća) i vučena ribarska mreža koja se postavlja sa broda i kojom se rukuje sa obale;
- 52) živi resursi mora su dostupne i žive vrste riba i drugih morskih organizama, uključujući i anadromne i katadromne vrste tokom njihovog života u morskoj vodi;
- 53) održivo korišćenje ribljeg fonda je korišćenje na način kojim neće biti ugroženo buduće iskorišćavanje i da neće negativno uticati na morski ekosistem;
- 54) zamka (vrša) je ribolovni alat koji se učvršćuje ili se postavlja na dno i koji djeluje kao zamka za ulov ribe, a prave se u obliku korpi, činija, buradi ili kaveza, a u najvećem broju slučajeva čine čvrsti ili polučvrsti okvir od različitih materijala (drveta, pletera, metalnih šipki, metalne mreže, itd.), koji mogu, a ne moraju, biti pokriveni mrežom;
- 55) ribolovni plovni objekat treće zemlje je ribarski plovni objekat koji je registrovan i plovi pod zastavom druge zemlje, nije pod ugovorom u skladu sa ovim zakonom i uključuje prijemno plovilo u skladu sa Uredbom savjeta 2847/93;
- 56) ribolovni plovni objekat pod ugovorom je ribolovni plovni objekat koji pripada zemlji ili grupi zemalja koje su učesnice ugovora ili konvencije ili drugog potvrđenog međunarodnog sporazuma i ribolovni plovni objekat koji je odlukom organa uprave proglašen kao ribolovni plovni objekat pod ugovorom;
- 57) ribarska posta za mreže potegače je prostor u moru i na obali gdje se poteže i izvlači mreža;
- 58) sakupljanje je proces sakupljanja morskih organizama bez upotrebe ribolovnih alata.

II. UPRAVLJANJE ŽIVIM RESURSIMA MORA

1. Principi za održivo upravljanje živim resursima mora i morskom sredinom

Član 5

Iskorišćavanje živih resursa mora vrši se u skladu sa održivim ekonomskim, ekološkim i socijalnim razvojem.

Održivi razvoj iz stava 1 ovog člana ostvaruje se:

- 1) primjenom principa predostrožnosti u sprovođenju mjera zaštite i očuvanja živih resursa mora uz održavanje biološkog diverziteta;
- 2) smanjivanjem uticaja ribolovnih aktivnosti na morski ekosistem;
- 3) primjenom ekosistemske baziranog pristupa u ribarstvu;
- 4) pravilnim i racionalnim obavljanjem ribolovnih djelatnosti u okviru ekonomičnog i konkurentnog ribarstva koje može da obezbijedi odgovarajući životni standard lica koja se bave ribolovom, uz uvažavanje interesa potrošača;
- 5) uspostavljanjem principa razvoja odgovornog ribarstva;
- 6) prethodnim pribavljanjem mišljenja Instituta za biologiju mora (u daljem tekstu: Institut) pri donošenju odluka nadležnih organa.

2. Zaštita morske životne sredine i živih resursa mora

Član 6

Riba i drugi morski organizmi, kao i biodiverzitet mora, moraju se štititi od ugrožavanja njihove vitalne životne sredine i prekomjernog iskorišćavanja.

Zaštita iz stava 1 ovog člana ostvaruje se sprovođenjem mjera u cilju očuvanja bio-ekoloških reprodukcionijskih potencijala i uslova životne sredine.

3. Mjere zaštite biodiverziteta i uslova životne sredine

Član 7

Radi zaštite biodiverziteta i uslova životne sredine:

- 1) zabranjeno je unošenje ili ispuštanje tečnog ili čvrstog otpada od proizvodnje ili prerade ili drugih materijala koji negativno utiču na kvalitet morske sredine;
- 2) zabranjeno je poribljavanje, ispuštanje u more alohtonih vrsta ribe i drugih morskih organizama, genetski modifikovanih vrsta ribe ili drugih morskih organizama;
- 3) zabranjene su podvodne aktivnosti na lokacijama za koje nije dobijeno odobrenje organa uprave nadležnog za poslove ribarstva (u daljem tekstu: organ uprave);
- 4) zabranjen je ribolov, sakupljanje i stavljanje u promet zaštićenih vrsta riba i drugih morskih organizama.

Radi zaštite biodiverziteta i uslova životne sredine postavljaju se vještački podvodni grebeni gdje se mogu formirati nova biološka staništa.

4. Strategija razvoja ribarstva Crne Gore

Član 8

Upravljanje živim resursima u ribolovnom moru i zaštita morske sredine, radi ostvarivanja principa iz člana 5 ovog zakona, vrši se u skladu sa Strategijom razvoja ribarstva i akvakulture Crne Gore (u daljem tekstu: Strategija).

Strategijom se utvrđuju dugoročni pravci, prioriteti i ciljevi razvoja ribarstva, potrebna finansijska sredstva i rokovi za njihovo izvršavanje, kao i obaveze preuzete potvrđenim međunarodnim sporazumima, a naročito:

- 1) upravljanje i unapređivanje ribarske flote, posebno unapređivanje ribolovnog napora i kapaciteta, uzimajući u obzir raspoloživost ribolovnih resursa, ekoloških metoda ribolova i održivog razvoja ribolovnih aktivnosti;
- 2) održivi razvoj akvakulture;
- 3) održivi razvoj prerade i trgovine ribljim i proizvodima akvakulture;
- 4) održivi razvoj ribolovnih područja, uključujući kriterijume za određivanje prioritetnih područja;
- 5) konkurentnost ribarstva, uključujući poboljšanje njegove strukture, organizacije i uslova rada;
- 6) očuvanje ljudskih resursa u ribarstvu, naročito kroz unapređivanje profesionalnih vještina, obezbjeđujući održivost zaposlenja i poboljšanje pozicije i uloge žene;
- 7) zaštita i unapređivanje životne sredine u oblasti ribarstva.

Ministarstvo je dužno da u postupku izrade Strategije, radi procjene planiranog održivog razvoja kroz

integraciju zaštite i unapređenja životne sredine i rodne ravnopravnosti, ostvari saradnju naročito sa:

- 1) nadležnim državnim i lokalnim organima uprave;
- 2) naučnim i drugim stručnim institucijama, organizacijama i tijelima;
- 3) zainteresovanim pravnim i fizičkim licima iz oblasti ribarstva.

Strategiju iz stava 1 ovog člana donosi Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na period od 10 godina.

Strategija može da sadrži i podatke o prioritetima, ciljevima, procjeni potrebnih finansijskih sredstava i rokove za:

- 1) obezbjeđivanje opreme, sredstava i drugih uslova za vršenje inspeksijskog nadzora nad ribolovnim aktivnostima i prikupljanje podataka i informacija od značaja za zajedničku ribarsku politiku;
- 2) snabdijevanje ribom i ribljim proizvodima i razvijanje ribolovnih aktivnosti van ribolovnog mora u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumima.

5. Nacionalni program razvoja ribarstva

Član 9

Politika ribarstva Crne Gore utvrđena Strategijom sprovodi se u skladu sa Nacionalnim programom razvoja ribarstva (u daljem tekstu: Nacionalni program).

Nacionalni program sadrži: srednjoročne i kratkoročne ciljeve razvoja ribarstva, vrste mjera i programa, očekivane rezultate, kao i okvirni iznos i izvore finansijskih sredstava neophodnih za sprovođenje mjera politike ribarstva.

Nacionalni program donosi Vlada na period od pet godina.

Nacionalni program se objavljuje u "Službenom listu Crne Gore".

6. Određeno ribarstvo

Član 10

Radi obezbjeđenja održivog razvoja iz člana 5 ovog zakona, Ministarstvo može u ribolovnom moru propisati određeno ribarstvo ili više određenih ribarstava, na osnovu:

- 1) ribljih vrsta ili grupe ribljih vrsta ili
- 2) ribolovnih područja.

Propisom iz stava 1 ovog člana utvrđuju se i:

- 1) lokalna i naučna imena ribljih vrsta;
- 2) geografske koordinate ribolovnog područja;
- 3) druga pitanja od značaja za upravljanje određenim ribarstvom u skladu sa ovim zakonom.

Upravljanje ribarstvom iz stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa Planom upravljanja morskim ribarstvom (u daljem tekstu: Plan upravljanja), koji donosi Vlada na period od pet godina.

7. Plan upravljanja

Član 11

Ribarstvom, odnosno određenim ribarstvom ili ribarstvima upravlja organ uprave, u skladu sa Planom upravljanja, kojim se utvrđuju pravila ulova zasnovana na prethodno definisanim biološkim parametrima za ograničenje ulova.

Izuzetno od stava 1 ovog člana za određeno ribarstvo, odnosno ribarstva čiji je režim upravljanja utvrđen potvrđenim međunarodnim sporazumom upravljanje ribarstvom vrši organ određen tim sporazumom.

Plan upravljanja sadrži:

- 1) opis ribarstva prema ribarskom području, vrsti ribe, karakteristikama ribolova, metodama ribolova i trenutnog stanja iskorišćavanja;
- 2) praćenje stanja naselja ekonomski važnih vrsta riba i drugih morskih organizama na dnu i u slobodnoj vodi;
- 3) analizu ribljih fondova, uključujući njihove biološke karakteristike i status očuvanja;
- 4) ciljeve koje treba ostvariti u planiranom periodu;
- 5) zadatke koje treba izvršiti u planiranom periodu;
- 6) specifične tehničke mjere koje treba sprovesti uključujući mjere zaštite ribljeg fonda;
- 7) naučnu bazu podataka za Plan upravljanja koji će se, ako je tako utvrđeno, promijeniti od pristupa baziranom na procjeni ribljeg fonda ka ekosistemskom pristupu;
- 8) potrebna sredstva za ostvarivanje planiranih ciljeva utvrđenih Strategijom;
- 9) ekonomski uticaj planiranih mjera na ribarstvo;
- 10) kriterijume za procjenu efikasnosti plana;
- 11) datum izvršene procjene ostvarenih rezultata u primjeni Plana upravljanja od strane organa uprave, koja

se mora izvršiti bez obzira na obavezu stalnog praćenja izvršenja Plana upravljanja.

Plan upravljanja može da sadrži i smjernice za:

- 1) izdavanje dozvola koje mogu ali ne moraju da obuhvataju samo brodove, opremu, ribare ili način kontrole ulova ribe i drugih morskih organizama;
- 2) izdavanje posebnih dozvola za eksperimentalni ribolov;
- 3) izdavanje posebnih dozvola za specifične tipove plovnih objekata i za plovne objekte koji su manji od 10 metara;
- 4) smanjenje škarta;
- 5) način monitoringa ribolovnih plovnih objekata koji su manji od 15 metara dužine;
- 6) izdavanje dozvole za sportski ribolov ili ronjenje;
- 7) privremeno odstupanje od Plana upravljanja, uključujući tehničke mjere ili druga ograničenja za ribolovno područje vezano za opremu ili plovne objekte;
- 8) ograničenja, po potrebi, za obavljanje ribolovnih aktivnosti.

Organ uprave je dužan da u pripremi ili izmjeni Plana upravljanja ostvari saradnju sa nadležnim organima državne i lokalne uprave, ribarima odnosno predstavnicima ribarskih udruženja i drugim pravnim i fizičkim licima koja su zainteresovana za upravljanje ribarstvom.

8. Interventne mjere upravljanja

Član 12

Ako postoje dokazi o ozbiljnoj i nepredviđenoj ugroženosti živih resursa mora ili morskog ekosistema zbog ribolovnih aktivnosti u ribolovnom moru Crne Gore, organ uprave je dužan da preduzme hitne mjere za otklanjanje uzroka ugroženosti.

Mjere iz stava 1 ovog člana ne mogu trajati duže od tri mjeseca.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, interventne mjere mogu trajati duže od tri mjeseca zavisno od procjene organa uprave.

Ukoliko se preduzimanje mjera iz stava 1 ovog člana vrši u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumom, organ uprave dužan je da obavijesti tijelo za sprovođenje sporazuma druge države članice sporazuma i regionalno ribarsko savjetodavno tijelo, dostavljanjem nacрта mjera zajedno sa memorandumom koji sadrži obrazlaženje mjera prije njihovog usvajanja.

9. Zaštićena ribolovna područja

Član 13

U cilju zaštite riba i drugih morskih organizama Ministarstvo utvrđuje zaštićena ribolovna područja.

Zaštićena ribolovna područja, u smislu ovog zakona, su djelovi ribolovnog mora koji su povoljni za prirodno razmnožavanje riba i ishranu ribljeg podmlatka, kao i drugih morskih organizama.

Granice i obilježavanje zaštićenih ribolovnih područja iz stava 2 ovog člana, kao i mjere zaštite i razvoja, na osnovu pribavljenog mišljenja Instituta, određuje Ministarstvo.

Ako se pri utvrđivanju zaštićenog ribolovnog područja u ribolovnom moru utvrdi da to područje može uticati na obavljanje ribolova druge države, odnosno država članica potvrđenog međunarodnog sporazuma, zaštićeno ribolovno područje može se odrediti nakon pribavljanja saglasnosti nadležnog tijela koje je odgovorno za sprovođenje sporazuma druge države članice ili članica koje su uključene u regionalno ribarsko savjetodavno tijelo, u skladu sa postupkom koji je utvrđen tim potvrđenim međunarodnim sporazumom.

Član 14

U zaštićenim ribolovnim područjima zabranjeno je:

- 1) obavljanje ribolova ili pokušati obavljati ribolov;
- 2) uzimati ili uništavati faunu ili floru;
- 3) posipati ili eksploatisati pijesak ili šljunak, unositi ili odlagati otpad ili bilo koji drugi zagađujući materijal ili na bilo koji način uznemiravati, mijenjati ili uništavati prirodnu sredinu;
- 4) graditi ili postavljati objekte na zemljištu ili preko vode;
- 5) obavljanje drugih aktivnosti koje mogu nepovoljno uticati na ekosistem zaštićenog ribolovnog područja.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ribolov u određeno vrijeme i sa određenim ribolovnim sredstvima može se obavljati na osnovu dozvole organa uprave, i to:

- 1) u svrhu reprodukcije, uzgajanja i poribljavnja novih ribolovnih područja;
- 2) zbog migracija većih količina određenih vrsta riba i drugih morskih organizama.

Zabranjene aktivnosti iz stava 1 ovog člana mogu se obavljati na osnovu dozvole organa uprave, ako su neophodne za upravljanje u zaštićenim ribolovnim područjima.

Vrijeme, ribolovna sredstva i posebna tehnička pravila za obavljanje ribolova u zaštićenim ribolovnim

područjima propisuje Ministarstvo.

10. Zaštićene vrste riba i drugih morskih organizama

Član 15

Vrstu morske ribe i drugog morskog organizma, uključujući anadromne i katadromne vrste, zaštićenom vrstom proglašava Vlada, na predlog Ministarstva, po prethodno dobijenoj saglasnosti ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode.

Spisak zaštićenih vrsta riba i drugih morskih organizama objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Zabranjeno je hvatanje, uzimanje, primanje, kupovina, prodaja, skladištenje, transport i zadržavanje na ribolovnom plovnom objektu bilo koje zaštićene vrste riba i drugih morskih organizama.

11. Zaštita mladi ribe i drugih morskih organizama i minimalna ograničenja veličine

Član 16

Minimalnu veličinu ribe i drugih morskih organizama, uključujući anadromne i katadromne vrste, ispod koje je zabranjen ulov i promet, propisuje Ministarstvo.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, organ uprave može, na predlog instituta, u svrhu uzgoja, poribljavanja i istraživačkih aktivnosti, da dozvoli ulov mladi, reproduktivno nezrelih vrsta riba i drugih morskih organizama, na određenim lokalitetima, u određeno vrijeme i sa korišćenjem određenih ribolovnih alata.

Zabranjen je ulov, uzimanje, kupovina, prodaja, skladištenje, transport ili zadržavanje na plovnom objektu ribe ili drugih morskih organizama koji su manji od minimalno propisane veličine.

12. Zabrana ulova i područja zabranjena za ulov

Član 17

U cilju zaštite riba i drugih morskih organizama, odnosno djelova ribolovnog mora koji su povoljni za prirodno razmnožavanje riba i ishranu ribljeg podmlatka i drugih morskih organizama ili osjetljivih područja, Ministarstvo može zabraniti ribolov za određeni period.

Propis iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) vrste ili klase riba i drugih morskih organizama čiji je ulov zabranjen;
- 2) geografske koordinate područja u kojem je zabranjen ulov;
- 3) početak i trajanje perioda zabrane ulova;
- 4) mjere zaštite i unapređivanja ribarstva, na osnovu mišljenja Instituta.

Zabranjen je promet ribom i drugim morskim organizmima za vrijeme zabrane ulova i iz zabranjenih područja.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, organ uprave može, na predlog Instituta, dozvoliti ulov:

- 1) mladi;
- 2) reproduktivno nezrelih vrsta riba i drugih morskih organizama na određenim lokalitetima;
- 3) u određeno vrijeme i uz korišćenje određenih ribolovnih alata, u cilju kultivacije, poribljavanja i istraživačkih aktivnosti.

Član 18

Radi zaštite od prelova svih uzrasnih klasa riba i drugih morskih organizama Ministarstvo može:

- 1) odrediti lovostaj za pojedine vrste riba i drugih morskih organizama, odnosno zabraniti upotrebu pojedinih ribolovnih alata za privredni i sportsko- rekreativni ribolov;
- 2) odrediti osnovne konstruktivno-tehničke osobine, način upotrebe, vrijeme i namjenu pojedinih vrsta alata i opreme za privredni i sportsko- rekreativni ribolov;
- 3) odrediti veličinu ribe i drugih morskih organizama do koje se one ne smiju loviti i stavljati u promet.

Član 19

Ribolov je zabranjen na području luka, ulazu i prilazu u luku i sidrišta.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, na području luke, ulazu i prilazu u luku i sidrišta, ribolov je dozvoljen samo ako korisnik luke, uz saglasnost lučke kapetanije i saglasnost Instituta, odobri ribolov na ovim područjima.

Na područjima kanala i unutrašnjih morskih puteva ribolov je dozvoljen ako se time ne ometa plovidba drugih brodova i plovnih objekata.

Ribolov je zabranjen na uređenim i označenim kupalištima, u vremenu od 1. maja do 1. oktobra, od izlaska do zalaska sunca.

Član 20

Radi racionalnog korišćenja i zaštite ekonomski važnih vrsta riba i drugih morskih organizama, na osnovu prethodno pribavljenog mišljenja Instituta, Ministarstvo propisuje:

- 1) broj i veličinu plovnih objekata, snagu pogonskog motora plovnog objekta, vrstu i količinu ribolovnog alata i opreme kojima je na određenim ribolovnim područjima ribolov dozvoljen;
- 2) ograničenje, odnosno zabranu ribolova na određenom ribolovnom području;
- 3) dozvoljenu količinu ulova ili sakupljanja po jednoj dozvoli;
- 4) broj dozvola za određenu vrstu ribolova.

Dozvolu za korišćenje lokacije za potrebe obuke ronilaca i obavljanje sportsko-rekreativnih aktivnosti na moru izdaje organ uprave.

Član 21

Zabranjeno je loviti ribu i druge morske organizme eksplozivom, hemijskim sredstvima ili drugim sredstvima koja ih ubijaju, omamljuju ili truju, kao i tako ulovljenu ribu i druge morske organizme sakupljati i stavljati u promet.

Zabranjeno je držati na plovnim objektima i na obali eksplozivna ili hemijska sredstva pomoću kojih se može ubijati, trovati ili omamljivati riba i drugi morski organizmi.

Član 22

Pri obavljanju privrednog ili sportsko - rekreativnog ribolova zabranjena je upotreba ronilačkog aparata sa podvodnom puškom, kao i držanje ovih sredstava u ribolovnim plovnim objektima ili njihovo nošenje uz obalu ili držanje na obali.

Pod ronilačkom opremom iz stava 1 ovog člana smatraju se sve vrste ronilačkih aparata ili sličnih naprava pomoću kojih je zaronjenom licu omogućeno disanje pod vodom.

Član 23

Privredna društva, preduzetnici i druga pravna i fizička lica koja pričine štetu protivpravnim ribolovom dužna su da pričinjenu štetu naknade.

Naknada štete pričinjena protivpravnim ribolovom vrši se u skladu sa zakonom.

Sredstva ostvarena na ime naknade štete iz stava 2 ovog člana prihod su budžeta Crne Gore.

Član 24

Na području Bokokotorskog zaliva zabranjen je ribolov:

- 1) pridnenim kočama;
- 2) lebdećim kočama i
- 3) plivaricama velikog ribolova.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, institucijama koje se bave naučno istraživačkim radom u oblasti morskog ribarstva može se dozvoliti ribolov sredstvima iz stava 1 ovog člana, ako je vršenje ribolova neophodno za ostvarivanje odobrenih programa istraživanja.

Programe istraživanja iz stava 2 ovog člana odobrava Ministarstvo.

Dozvolu iz stava 2 ovog člana izdaje organ uprave.

Član 25

Radi zaštite ukupnog morskog biodiverziteta u plicim zonama litorala zabranjen je ribolov pridnenim kočama i lebdećim kočama na udaljenosti od tri nautičke milje koja prati konfiguraciju obale, odnosno dubini od 50 m, ukoliko se izobata od 50 m nalazi na manjoj udaljenosti od tri nautičke milje.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u slučaju havarije, ribolovni plovni objekat sa mrežom u vodi može prići obali na manjoj dubini od propisane, po prethodnom obavještenju najbliže lučke kapetanije.

Član 26

Radi zaštite kamenite obale, kao posebnog staništa u ribolovnom moru, zabranjen je ulov, stavljanje u promet na teritoriji Crne Gore i izvoz prstaca (*Litophaga litophaga*).

13. Ribarska posta

Član 27

Ribarska posta u Bokokotorskom zalivu je prostor u moru gdje se poteže mreža i dio obale, do 150 m dužine, sa šljunkovitim i pjeskovitim dnom, koje nije ograđeno i na kojem nije izgrađena punta ili mulo, odnosno na kojem se neometano može izvući mreža sa ulovom na obalu.

Ribarska posta se koristi isključivo noću i u ranim jutarnjim satima.

Ribarske poste se mogu tokom dana neometano koristiti kao kupališta.

Ribarska posta mora biti vidno označena tablom sa njenim nazivom, rednim brojem, dužinom obale koja je čini i uputstvom za njeno održavanje.

Način korišćenja, održavanja, zaštite, označavanja, kao i dužinu obale, naziv i mjesto ribarske poste propisuje Ministarstvo.

14. Uređaj za okupljanje ribe

Član 28

Postavljanje uređaja za okupljanje ribe na određenom mjestu u ribolovnom moru vrši se na osnovu odobrenja koje izdaje organ uprave, na osnovu zahtjeva.

Tehničke karakteristike uređaja za okupljanje ribe propisuje Ministarstvo.

Uslove za obavljanje ribolova na prostoru u prečniku od jedne nautičke milje od mjesta postavljenog uređaja ili više uređaja propisuje Ministarstvo.

Odobrenje za obavljanje ribolova u prostoru iz stava 3 ovog člana, na osnovu zahtjeva, izdaje organ uprave.

Nosioci odobrenja za obavljanje ribolova na prostoru iz stava 3 ovog člana dužni su da primjenjuju propisane mjere zaštite i upravljanja, osim ako nijesu propisane posebne mjere, koje se neće primjenjivati u odnosu na ribu koja se lovi u tom prostoru.

Zabranjeno je odstranjivanje i premještanje uređaja za okupljanje ribe iz odobrenog mjesta.

Lice koje je izvršilo odstranjivanje i premještanje uređaja iz stava 6 ovog člana odgovorno je za pričinjenu štetu.

Regulisanje ribolova na prostoru iz stava 3 ovog člana, obilježavanje i identifikaciju prostora i mjesta za postavljanje uređaja za okupljanje ribe, na predlog Instituta, propisuje Ministarstvo.

III. MJERE POLITIKE RIBARSTVA

Član 29

Mjere politike ribarstva utvrđuju se radi ostvarivanja ciljeva iz člana 5 ovog zakona.

Mjere politike ribarstva obuhvataju mjere:

- 1) za unaprjeđivanje ribarske flote;
- 2) za razvoj akvakulture, prerade, plasmana ribe i ribljih proizvoda i proizvoda akvakulture;
- 3) zajedničke akcije;
- 4) za održivi razvoj ribolovnih područja;
- 5) za tehničku podršku.

1. Unaprjeđivanje ribarske flote

Član 30

Mjere za unaprjeđivanje ribarske flote odnose se na:

- nabavku ili izgradnju ribolovnih plovnih objekata;
- osavremenjivanje postojećih ribolovnih plovnih objekata;
- unaprjeđivanje upravljanja i kontrolu obalnog ribolova.

2. Razvoj akvakulture, prerada, plasman ribe i ribljih proizvoda i proizvoda akvakulture

Član 31

Mjere za razvoj akvakulture, prerade, plasman ribe i ribljih proizvoda i proizvoda akvakulture odnose se na:

- unaprjeđivanje proizvodnje ribe;
- unaprjeđivanje proizvodnje školjki;
- promovisanje akvakulture u svrhu zaštite životne sredine;
- unaprjeđivanje prerade, plasmana ribe i ribljih proizvoda i proizvoda akvakulture.

3. Zajedničke akcije

Član 32

Mjere zajedničke akcije odnose se na:

- održivo upravljanje i očuvanje ribljeg fonda;
- promovisanje partnerstva između nauke i subjekata iz sektora ribarstva;
- podršku organizacijama proizvođača, zadrugama i udruženjima u ribarstvu;
- poboljšanje uslova za iskrcaj, prekrcaj, skladištenje i preradu ribe i drugih morskih organizama, kao i

- poboljšanje uslova za usidrenje, održavanje i snabdijevanje ribolovnih plovnih objekata u lukama (gorivo, led, voda i sl.);
- promovisanje i razvoj novih tržišta ribe i ribljih proizvoda i proizvoda akvakulture.

4. Održivi razvoj ribolovnih područja

Član 33

Mjere za održivi razvoj ribolovnih područja odnose se na:

- podršku održavanja ekonomskog i društvenog prosperiteta ribolovnih područja i dodatne vrijednosti ribe i drugih morskih organizama i akvakulture;
- podršku otvaranju novih radnih mjesta kroz širenje ekonomskih aktivnosti u ribolovnom području;
- podršku unaprjeđivanja životne sredine u ribolovnom području.

5. Tehnička podrška

Član 34

Mjere tehničke podrške odnose se na podršku aktivnostima za implementaciju politike ribarstva.

Član 35

Uslove, način i dinamiku sprovođenja mjera politike ribarstva utvrđenih Strategijom i Nacionalnim programom, do početka fiskalne godine, bliže se uređuju propisom Vlade (u daljem tekstu: Agrobudžet), u skladu sa zakonom.

6. Izvještaj o realizaciji Nacionalnog programa i Agrobudžeta

Član 36

Godišnji izvještaj o realizaciji Agrobudžeta sačinjava Ministarstvo i dostavlja Vladi na usvajanje do 31. marta tekuće, za prethodnu godinu.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži i ocjenu efekata politike ribarstva za godinu za koju se odnosi.

IV. NADLEŽNOSTI

1. Organ uprave

Član 37

Upravne i sa njima povezane stručne poslove u oblasti morskog ribarstva izvršava organ uprave, u skladu sa zakonom.

Član 38

Radi ostvarivanja ciljeva iz člana 5 ovog zakona, Institut obavlja sledeće poslove:

- 1) istraživanje i procjenu ribljeg fonda;
- 2) praćenje stanja i procjenu za održivo korišćenje ribe i drugih morskih organizama;
- 3) monitoring populacione dinamike riba;
- 4) izradu stručnih osnova za Strategiju, Plan upravljanja i razvoj marikulture;
- 5) monitoring kvaliteta vode i biomonitoring;
- 6) utvrđivanje tehničko tehnoloških uslova za obavljanje ribolova;
- 7) pružanje stručne pomoći u obavljanju poslova ribarstva i marikulture i izvještavanje o sprovedenim aktivnostima na zahtjev organa uprave.

2. Finansiranje

Član 39

Iz budžeta Crne Gore obezbjeđuju se sredstva za izradu:

- 1) Strategije;
- 2) Plana upravljanja;
- 3) Programa monitoringa kvaliteta morske vode i djelova mora na kojima se obavlja ulov i marikultura;
- 4) Nacionalnog programa, kao i za monitoring, kontrolu i nadzor ribolovnih plovnih objekata, finansiranje ili sufinansiranje mjera politike ribarstva i mjera koje se odnose na organizaciju zajedničkog tržišta ribe i ribljih proizvoda i organizacije proizvođača.

V. MORSKI RIBOLOV

Član 40

Morski ribolov (u daljem tekstu: ribolov) obuhvata ulov i sakupljanje riba i drugih morskih organizama. Ribolov može biti privredni, sportsko-rekreativni i u naučno-istraživačke svrhe.

Član 41

Privredna društva, preduzetnici i druga pravna i fizička lica koja obavljaju ribolov dužna su da se pridržavaju pravila ribolova i ne smiju ometati jedni druge.

Uslove, ograničenja i redosled obavljanja ribolova u pojedinim ribolovnim područjima propisuje Ministarstvo.

Član 42

Dozvola za ribolov u djelovima ribolovnog mora koji su zakonom određeni kao oblast za potrebe odbrane, Ministarstvo može izdati uz prethodnu saglasnost Ministarstva odbrane.

Zabranjen je ribolov ribolovnim plovnim brodovima pod stranom zastavom u ribolovnom moru Crne Gore.

Član 43

Na označenim mjestima u ribolovnom moru, na kojima se nalaze telefonski, telegrafski, električni kablovi, cjevovodi i drugi uređaji, kao i arheloška nalazišta i predmeti, zabranjen je ribolov ribolovnim alatima i opremom koja ih mogu oštetiti.

A. Privredni ribolov

Član 44

Privredni ribolov je ulov ekonomski važnih vrsta riba i drugih morskih organizama uz korišćenje dozvoljenih alata i opreme radi stavljanja u promet.

Privredni ribolov može se obavljati pod uslovima i sa ribolovnim alatom i opremom u skladu sa zakonom.

Za obavljanje privrednog ribolova plaća se naknada.

Naknada iz stava 3 ovog člana prihod je budžeta Crne Gore.

Član 45

Privrednim ribolovom mogu se baviti privredna društva i preduzetnici ako su registrovani za obavljanje djelatnosti u Centralnom Registru Privrednog suda (u daljem tekstu: CRPS), upisani u registar profesionalnih ribara (u daljem tekstu: Registar ribara) i imaju dozvolu organa uprave za obavljanje privrednog ribolova.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, malim privrednim ribolovom mogu se baviti određena zaposlena lica i penzioneri.

Uslove, ribolovni alat i opremu, period obavljanja ribolova i način izdavanja dozvole za obavljanje ribolova iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 46

Ribolovni kapacitet određuje se prema snazi pogonskog postrojenja, bruto zapremeni i vrsti ribolovnog plovnog objekta, veličini i broju mreža i udica, broju i snazi svjetiljki, opreme i sl.

Važnost privrednog ribolova određuje se prema vrsti i ekonomskoj vrijednosti ribe i drugih morskih organizama.

Član 47

Na osnovu ribolovnog kapaciteta i važnosti privrednog ribolova utvrđuje se visina naknade za obavljanje privrednog ribolova.

Pojedinačni iznos naknade, na osnovu kriterijuma iz stava 1 ovog člana, utvrđuje Vlada.

Član 48

Na osnovu kriterijuma iz člana 46 ovog zakona, privredni ribolov se dijeli na veliki i mali privredni ribolov.

1. Veliki privredni ribolov

Član 49

Veliki privredni ribolov je ribolov koji se obavlja korišćenjem ribolovnog plovnog objekta koji je kraći od 12 i duži od 12 m preko svega, sa sledećim ribolovnim alatima i opremom:

- 1) pridnenim povlačnim mrežama - kočama;
- 2) pelagičnim (lebdećim) kočama;

- 3) kružnim mrežama plivaricama;
- 4) obalnim mrežama potegačama;
- 5) obalnim povlačnim mrežama;
- 6) mrežama stajaćicama;
- 7) vršama za ulov ribe;
- 8) ostima sa i bez upotrebe vještačkog svjetla;
- 9) parangalima i drugim udičarskim alatima;
- 10) vršama za škampe (*Nephrops norvegicus*);
- 11) vršama za velike rakove;
- 12) mrežama tramatama, kao i sakupljanje školjki i drugih morskih organizama.

Namjenu, tehničke karakteristike i količinu ribolovnih alata i opreme koja se smije upotrebljavati u velikom privrednom ribolovu propisuje Ministarstvo.

2. Mali privredni ribolov

Član 50

Mali privredni ribolov je ribolov koji se obavlja korišćenjem ribolovnog plovnog objekta koji je manji od 12 m dužine preko svega, sa sledećim ribolovnim alatima i opremom:

- 1) mrežama stajaćicama;
- 2) vršama za ulov ribe;
- 3) ostima sa i bez upotrebe vještačkog svjetla;
- 4) parangalima i drugim udičarskim alatima;
- 5) obalnim mrežama potegačama-kogolom;
- 6) kalimerama i gribom, kao i sakupljanje školjki i drugih morskih organizama.

Namjenu, vrstu, tehničke karakteristike i količinu ribolovnih alata i opreme koja se smije upotrebljavati u malom privrednom ribolovu propisuje Ministarstvo.

Član 51

Privredna društva i preduzetnici mogu obavljati privredni ribolov u ribolovnim područjima ribolovnim plovnim objektom, alatom i opremom, koja je upisana u dozvolu za privredni ribolov.

Dozvola za privredni ribolov mora se uvijek nalaziti na ribolovnom plovnom objektu.

3. Registar ribara

Član 52

Registar ribara iz člana 45 stav 1 ovog zakona uspostavlja i vodi organ uprave.

Upis u Registar ribara vrši se na osnovu zahtjeva.

Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana dostavljaju se sledeći dokazi:

- 1) da je vlasnik ili korisnik ribolovnog plovnog objekta po osnovu ugovora o zakupu, za period za koji se traži dozvola za obavljanje privrednog ribolova;
- 2) da je zvanje zapovjednika broda stečeno u skladu sa međunarodnim priznatim standardima, a zvanje mornara motoriste u skladu sa zakonom;
- 3) dokaz o zaposlenim licima na ribolovnom plovnom objektu;
- 4) da je registrovan za obavljanje privrednog ribolova.

Ispunjenost uslova iz stava 3 ovog člana utvrđuje rješenjem organ uprave.

Po žalbi na rješenje iz stava 4 ovog člana, kao i na druge pojedinačne pravne akte, koje u skladu sa ovim zakonom donosi organ uprave, odlučuje Ministarstvo.

Oblik, sadržaj i način vođenja Registra ribara iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

4. Dozvola za privredni ribolov

Član 53

Dozvolu za privredni ribolov izdaje organ uprave, na osnovu javnog oglasa, koji se objavljuje u najmanje jednom štampanom mediju koji se distribuira na cijeloj teritoriji Crne Gore.

Zahtjev za izdavanje dozvole sadrži:

- 1) naziv i sjedište privrednog društva, odnosno ime i prezime preduzetnika i vrstu privrednog ribolova za koji se traži dozvola;
- 2) naziv i registarski broj ribolovnog plovnog objekta ili više plovnih objekata, ukoliko vrsta privrednog ribolova zahtijeva korišćenje više od jednog plovnog objekta;

- 3) vrstu, tehničke karakteristike i broj ribolovnih alata i opreme za obavljanje zahtijevanog privrednog ribolova.

Uz zahtjev se prilaže dokaz:

- 1) o upisu u Registar ribara;
- 2) saglasnost Instituta na tehničko-tehnološke karakteristike ribolovnih alata i opreme iz zahtjeva za obavljanje privrednog ribolova;
- 3) izvod iz upisnika čamaca, kopija upisnog lista ribarskog broda ili uvjerenje o stanju upisa u upisnik ribarskih brodova, odnosno dozvolu za plovidbu za ribolovni plovni objekat koji je registrovan za obavljanje privrednog ribolova.

Ispunjenost uslova iz st.2 i 3 ovog člana utvrđuje rješenjem organ uprave.

5. Sadržina dozvole za privredni ribolov

Član 54

Dozvola za privredni ribolov izdaje se posebno za svaki ribolovni plovni objekat i sadrži:

- 1) naziv privrednog društva, odnosno ime i prezime preduzetnika kojem se izdaje dozvola za obavljanje privrednog ribolova;
- 2) ime, odnosno registarsku oznaku ribolovnih plovni objekata ili više njih, ukoliko vrsta privrednog ribolova zahtijeva korišćenje više od jednog plovni objekta;
- 3) ribolovno područje u kojem se može obavljati privredni ribolov;
- 4) namjenu, vrstu, tehničke karakteristike i broj ribolovnih alata i opreme kojom se obavlja privredni ribolov;
- 5) identifikacione podatke ribolovnog plovni objekta i snagu pogonskog motora;
- 6) iznos naknade.

Dozvola iz stava 1 ovog člana može da sadrži i:

- 1) vremenski period zabrane obavljanja privrednog ribolova;
- 2) vrstu i količinu ribe koja može biti ulovljena;
- 3) metode ribolova;
- 4) uslove iskrcaja i prekrcaja i mjesto prvog iskrcaja.

Član 55

U slučaju promjene firme, vlasniku odnosno zakupcu ribolovnog plovni objekta izdaje se nova dozvola za privredni ribolov, u skladu sa propisanim uslovima.

Dozvola iz člana 53 stav 1 ovog zakona može se izdati nosiocu dozvole nakon plaćanja naknade za obavljanje privrednog ribolova.

Visinu naknade iz stava 2 ovog člana utvrđuje Vlada, na predlog Ministarstva.

Dozvola iz stava 2 ovog člana izdaje se za period od pet godina.

Pri izdavanju dozvola iz stava 4 ovog člana pravo prvenstva, pod istim uslovima, imaju postojeći nosioci dozvola.

Obrazac dozvole, postupak izdavanja dozvole i način plaćanja naknade iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

6. Ukidanje, izmjena i prenošenje dozvole za privredni ribolov

Član 56

Dozvola se ukida:

- 1) smrću fizičkog lica;
- 2) prestankom privrednog društva;
- 3) prestankom obavljanja djelatnosti privrednog ribolova;
- 4) prestankom ispunjavanja uslova za upis u Registar ribara u skladu sa ovim zakonom;
- 5) ako nije započeto obavljanje privrednog ribolova u vremenu određenom u dozvoli;
- 6) ako nijesu ispoštovani uslovi iz dozvole, odnosno nijesu otklonjeni propusti u određenom roku;
- 7) prestankom važenja, odnosno promjenom svjedočanstva broda odnosno dozvole za plovidbu čamca;
- 8) brisanjem ribarskog plovni objekta iz upisnika brodova, odnosno upisnika čamaca;
- 9) prestankom ispunjavanja uslova za dobijanje dozvole;
- 10) nastankom razloga za preduzimanje hitnih mjera za zaštitu određenog morskog resursa, u skladu sa Planom upravljanja;
- 11) ako ne održava dnevno upisivanje ribarskih aktivnosti u dnevnik ulova;
- 12) ako ne dostavlja izjavu o iskrcaju ukupnog ulova organu uprave, odnosno ribarskom inspektor u roku od 48 sati;
- 13) na zahtjev nosioca dozvole;

14) ako ne obavlja djelatnost privrednog ribolova u skladu sa zakonom.

Dozvola se može izmijeniti:

1) radi zaštite određenog morskog resursa, na predlog Instituta,

2) u hitnim slučajevima, u skladu sa Planom upravljanja.

Dozvola za privredni ribolov može se prenositi sa nosioca dozvole na drugog nosioca dozvole u slučaju gubitka, prodaje ili poklona ribolovnog plovnog objekta, alata i opreme koji su upisani u dozvoli za obavljanje privrednog ribolova.

Bliže uslove za prenošenje dozvole iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Ukidanje, izmjenu i prenošenje dozvole, u skladu sa st. 1, 2 i 3 ovog člana, rješenjem vrši organ uprave.

7. Registracija ribolovnih plovnih objekata

Član 57

Na osnovu dozvole za obavljanje privrednog ribolova organ uprave vrši upis ribolovnih plovnih objekata u Registar ribolovnih plovnih objekata (u daljem tekstu: Registar plovila).

Registar plovila vodi organ uprave.

Ribolovno plovni objekat upisan u Registar plovila nosi identifikacionu oznaku.

Sadržinu i način vođenja Registra plovila i identifikacionu oznaku iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

8. Obilježavanje ribolovne opreme

Član 58

Zabranjeno je nosiocima dozvole za privredni ribolov u ribolovnom moru, preko 12 nautičkih milja teritorijalnog mora, korišćenje kočarske mreže sa gredom, set mreža bilo kog tipa, parangala i plutača za markiranje i druge opreme, ako nije na propisanim mjestima obilježena.

Opremu i način obilježavanja opreme iz stava 1 ovog člana bliže propisuje Ministarstvo.

B. Sportsko-rekreativni ribolov

Član 59

Sportsko-rekreativnim ribolovom mogu se baviti fizička lica koja imaju dozvolu za sportsko-rekreativni ribolov. Obrazac dozvole za sportsko-rekreativni ribolov distribuira organ uprave Savezu za sportski ribolov na moru Crne Gore (u daljem tekstu: Savez).

Dozvolu za sportsko-rekreativni ribolov izdaju sportsko-ribolovni klubovi koji su članovi Saveza.

U opštinama u kojima nije osnovan sportsko-ribolovni klub koji je član Saveza, dozvolu izdaje organ lokalne uprave nadležan za poslove sporta i rekreacije.

O broju izdatih dozvola za sportsko-rekreativni ribolov Savez dostavlja izvještaj organu uprave na kraju polugodišta, za vrijeme važenja dozvole.

Dozvolu za sportsko-rekreativni ribolov može koristiti samo lice na čije je ime dozvola izdata.

Nosilac dozvole za sportsko-rekreativni ribolov dužan je da dozvolu drži kod sebe prilikom obavljanja sportsko-rekreativnog ribolova.

Obrazac i način distribuiranja obrazaca dozvola za sportsko-rekreativni ribolov propisuje Ministarstvo.

Član 60

Dozvola za sportsko-rekreativni ribolov može biti stalna i povremena.

Stalna dozvola za sportsko-rekreativni ribolov izdaje se za tekuću kalendarsku godinu, a povremena najviše do 30 dana.

Povremena dozvola za sportsko-rekreativni ribolov može se izdati licu koje nije državljanin Crne Gore.

Član 61

Za obavljanje sportsko-rekreativnog ribolova plaća se naknada.

Visinu naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Sredstva ostvarena od naknada iz stava 1 ovog člana, u visini od 80% prihod su sportsko ribolovnog kluba, odnosno organa uprave koji izdaje dozvolu, a u visini od 20 % prihod su Saveza.

Sportsko-ribolovni klub iz stava 3 ovog člana i organ lokalne uprave iz člana 59 stav 4 ovog zakona dužan je da organizuje čuvarsku službu na odgovarajućem dijelu ribolovnog mora na kojem se obavlja sportsko-rekreativni ribolov.

Član 62

Sportsko-rekreativni ribolov može se obavljati uz upotrebu dozvoljenih ribolovnih alata i opreme. Količinu ribe koju nosilac dozvole za sportsko rekreativni ribolov može uloviti u toku dana propisuje Ministarstvo.

Nosilac dozvole za sportsko-rekreativni ribolov ne smije stavljati ulov u promet.

Član 63

Sportsko rekreativnim ribolovom ne smije se ometati privredni ribolov.

Zabranjeno je, bez dozvole za sportsko-rekreativni ribolov, na plovnom objektu držati ribolovni alat i opremu za sportsko-rekreativni ribolov.

Zabranjeno je, bez dozvole za ribolov podvodnom puškom, nošenje podvodne puške obalom i držanje na ribolovnom plovnom objektu.

Zabranjeno je obavljati sportsko-rekreativni ribolov podvodnom puškom od zalaska do izlaska sunca.

Zabranjeno je obavljanje sportsko-rekreativnog ribolova podvodnom puškom licu koje nije navršilo 16 godina života.

Član 64

Članske karte sportsko-ribarskih i ronilačkih klubova nemaju snagu dozvole za obavljanje sportsko-rekreativnog ribolova.

Član 65

Odobrenje za održavanje državnih i međunarodnih takmičenja u sportskom ribolovu izdaje Ministarstvo.

Za državna takmičenja u sportskom ribolovu količina ulova nije ograničena.

Član 66

Način, vrstu i broj ribolovnih alata i opreme koja se smije upotrebljavati u obavljanju sportsko-rekreativnog ribolova, obrazac, broj i sadržinu dozvole za sportsko-rekreativni ribolov propisuje Ministarstvo.

VI. MARIKULTURA

1. Plan razvoja marikulture

Član 67

Na osnovu analize održivog razvoja marikulture, uzimajući u obzir, naročito, biološke, tipografske, hidro-morfološke i fizičko-hemijske osobine zona za marikulture koje su utvrđene

Prostornim planom područja posebne namjene za morsko dobro, Vlada donosi Plan razvoja marikulture, na predlog Ministarstva.

Član 68

U okviru utvrđenih zona za marikulturu, na osnovu vrste ribe i drugih morskih organizama koji se uzgajaju, projektovane ekonomske isplativosti, tehnologije uzgoja i sl., lokaciju za obavljanje djelatnosti marikulture (u daljem tekstu: uzgajalište), na predlog instituta, utvrđuje organ uprave.

Obilježavanje granica uzgajališta vrši nosilac dozvole za obavljanje marikulture oznakama, u skladu sa propisima o bezbjednosti plovidbe.

Ministarstvo propisuje uslove, način obavljanja i ograničenja ribolovnih i drugih aktivnosti u:

- 1) zonama za marikulturu;
- 2) vodama koje se slivaju u zone za marikulturu;
- 3) na zemljištu ili vodama koje se graniče sa zonama za marikulturu.

Ministarstvo može predložiti ukidanje ili izmjenu granica zona za marikulturu organu državne uprave nadležnom za poslove planiranja i uređenje prostora.

2. Djelatnost marikulture

Član 69

Marikulturom i preradom proizvoda marikulture može se baviti privredno društvo i preduzetnik, ako:

- 1) je registrovan za obavljanje marikulture u CRPS;
- 2) je prethodno pribavio saglasnost na Projekat o tehničko-tehnološkim uslovima marikulture sa elaboratom o ekonomskoj opravdanosti investicije, i
- 3) ima dozvolu za obavljanje marikulture.

Organ uprave vodi Registar uzgajališta i Registar prerađivača ribe i drugih morskih organizama.

Oblik, sadržinu i način vođenja registara iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

3. Dozvole za marikulturu

Član 70

Dozvola za marikulturu izdaje se na osnovu zahtjeva, za svako uzgajalište pojedinačno.

Uz zahtjev se prilaže:

- 1) saglasnost organa uprave na Projekat o tehničko-tehnološkim uslovima marikulture sa elaboratom o ekonomskoj opravdanosti investicije, a koji sadrži, naročito: uzgajane vrste ribe ili drugih morskih organizama, opis tehnologije uzgoja, godišnji obim proizvodnje izražen u tonama, opremu koja će biti instalirana na lokaciji, mogući uticaj predloženog uzgoja na životnu sredinu i mjere zaštite za ograničavanje ili odstranjivanje rizika po životnu sredinu i rizika od bolesti;
- 2) izvod iz CRPS;
- 3) skica lokacije sa ukupnom površinom uzgajališta;
- 4) vodoprivredna saglasnost;
- 5) veterinarsko-sanitarna saglasnost;
- 6) dokumenat o procjeni uticaja na životnu sredinu za uzgoj ribe i drugih morskih organizama, u skladu sa zakonom.

Organ uprave može zahtijevati od podnosioca zahtjeva i dodatna objašnjenja, u pisanoj formi, o pitanjima koja su značajna za realizaciju Projekta o tehničko-tehnološkim uslovima marikulture sa elaboratom o ekonomskoj opravdanosti investicije.

Ispunjenost uslova iz člana 69 stav 1 i člana 70 stava 2 ovog zakona utvrđuje i dozvolu za marikulturu izdaje organ uprave.

Član 71

Za potrebe naučno-istraživačkog rada u oblasti marikulture dozvolu izdaje organ uprave.

4. Sadržina dozvole za marikulturu

Član 72

Dozvola sadrži:

- 1) naziv i sjedište privrednog društva odnosno ime i adresu preduzetnika, kojem se izdaje dozvola;
- 2) naziv lokacije sa prostornim koordinatama i površinom uzgajališta;
- 3) vrijeme započinjanja djelatnosti marikulture od dana izdavanja dozvole;
- 4) vrstu i količinu ribe ili drugih morskih organizama koji se uzgajaju na odobrenom uzgajalištu i vrijeme važenja dozvole;
- 5) iznos naknade.

Dozvola iz stava 1 ovog člana mora se stalno nalaziti na registrovanom uzgajalištu.

Dozvola iz stava 1 ovog člana može se izdati nakon plaćanja naknade za obavljanje marikulture.

Visinu naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuje Vlada, na predlog Ministarstva.

Sredstva od naknada iz stava 4 ovog člana prihod su budžeta Crne Gore.

Dozvola iz stava 1 ovog člana upisuje se u Registar dozvola, koji vodi organ uprave.

Obrazac dozvole, način plaćanja naknade, kao i oblik, sadržinu i način vođenja Registra dozvola propisuje Ministarstvo.

Član 73

Nosilac dozvole za marikulturu može uzgajati samo vrstu i količinu ribe ili drugih morskih organizama koji su upisani u dozvoli.

Dozvola iz stava 1 ovog člana može se izdati najduže na pet godina, uz mogućnost produžavanja, zavisno od ostvarenih rezultata u projektovanom uzgoju.

5. Principi dobre proizvođačke prakse u marikulturi

Član 74

Obavljanje marikulture vrši se u skladu sa principima dobre proizvođačke prakse iz oblasti marikulture.

Principe dobre proizvođačke prakse iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Pridržavanje principa iz stava 2 ovog člana uzima se u obzir pri izdavanju i ukidanju dozvole za obavljanje marikulture, u skladu sa ovim zakonom.

6. Promjene u strukturi, opremi i načinu održavanja

Član 75

Nosilac dozvole za marikulturu ne može mijenjati uslove koji se odnose na strukturu, opremu ili načine održavanja uzgajališta, bez odobrenja organa uprave.

Organ uprave može, bez zahtjeva nosioca dozvole, promijeniti ili izmijeniti uslove iz stava 1 ovog člana, ako utvrdi da je to u interesu dobre proizvođačke prakse u marikulturi ili zaštite životne sredine.

7. Produženje dozvole

Član 76

Produženje dozvole vrši organ uprave na osnovu zahtjeva nosioca dozvole.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se u roku od najmanje tri mjeseca prije isteka roka važenja dozvole.

Organ uprave može da odbije zahtjev za produženje dozvole, ako:

- 1) nosilac dozvole ne ispunjava uslove na osnovu kojih je dobio dozvolu ili nije otklonio nedostatke u određenom roku;
- 2) nosilac dozvole prekrši, odnosno obavlja marikulturu suprotno ovom zakonu;
- 3) produženje dozvole ne bi bilo u skladu sa planom razvoja marikulture;
- 4) produženje dozvole nije u interesu zaštite i očuvanja životne sredine u Crnoj Gori ili drugoj državi u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumom;
- 5) je nosilac dozvole prestao da obavlja djelatnost marikulture.

Ako organ uprave ne odluči po zahtjevu za produženje dozvole u roku iz stava 2 ovog člana dozvola će se smatrati produženom pod uslovima pod kojima je izdata sa rokom važenja od godinu dana od dana isteka roka važenja dozvole.

8. Prenosivost dozvola za marikulturu

Član 77

Dozvola za marikulturu ne može se prenositi sa nosioca dozvole na drugo privredno društvo ili preduzetnika bez odobrenja organa uprave.

Privredno društvo ili preduzetnik koji namjerava da pribavi dozvolu za marikulturu putem prenosa dozvole podnosi pisani zahtjev organu uprave.

Zahtjev sadrži naziv privrednog društva, odnosno preduzetnika i ovjerenu saglasnost nosioca dozvole za prenos dozvole.

Organ uprave može zatražiti od podnosioca zahtjeva da obezbijedi i druge podatke i informacije za koje smatra da su neophodne za odlučivanje o zahtjevu.

Prava i obaveze nosioca dozvole po osnovu prenesene dozvole preuzima novi nosioc dozvole.

Organ uprave izdaje dozvolu za novog nosioca dozvole u skladu sa članom 70 ovog zakona.

Prenesena dozvola ističe istog dana kao i prethodna dozvola.

9. Ukidanje i izmjena dozvole za marikulturu

Član 78

Organ uprave može da ukine dozvolu za marikulturu nosiocu dozvole, ako:

- 1) je prestao da obavlja djelatnost marikulture;
- 2) nije započeo djelatnost obavljanja marikulture u vremenu određenom u dozvoli;
- 3) nije ispoštovao uslove iz dozvole, odnosno nije otklonio propuste u određenom roku;
- 4) je u interesu zaštite i očuvanja životne sredine;
- 5) nije obavijestio organ uprave o prisustvu bolesti ili štetnog organizma, odnosno nije preduzeo propisane mjere sprječavanja širenja bolesti ili štetnog organizma u ili van uzgajališta, uključujući uništavanje riba i drugih morskih organizama ili ribljih proizvoda, kao i dezinfekciju proizvoda, u skladu sa članom 84 st. 1 i 3 ovog zakona;
- 6) ne obavlja djelatnost marikulture u skladu sa ovim zakonom.

Organ uprave može, na predlog Instituta, izmijeniti uslove iz dozvole za obavljanje marikulture zbog specifičnih uslova životne sredine ili u slučaju pojave bolesti koja je prouzrokovana upotrebom opreme ili primjenom postupka kontrole koje su naznačene u dozvoli.

Kada je dozvola za marikulturu ukinuta, zabranjeno je odstranjivanje ili uklanjanje riba i drugih morskih organizama sa uzgajališta.

Kada je dozvola za marikulturu izmijenjena zabranjeno je nastaviti obavljanje aktivnosti u marikulturi u

uzgajalištu za koje je dozvola izmijenjena ukoliko se ne koristi oprema i primjenjuju principi dobre proizvođačke prakse u marikulturi sadržani u toj dozvoli.

Član 79

U slučaju kada se dozvola za marikulturu ne produži u skladu sa članom 76 ovog zakona, odnosno kada se dozvola ukine u skladu sa članom 78 stav 1 ovog zakona, nosilac posljednje važeće dozvole za marikulturu dužan je da ukloni svu opremu i vrati uzgajalište u prvobitno stanje.

10. Vlasništvo proizvoda marikulture

Član 80

Ribe i drugi morski organizmi naznačeni u dozvoli za marikulturu, u granicama uzgajališta, vlasništvo su nosioca dozvole.

Ribe i drugi morski organizmi iz stava 1 ovog člana koje napuste uzgajalište vlasništvo su nosioca dozvole tog uzgajališta dok se nalaze u krugu od 100 metara od uzgajališta.

11. Unošenje i premještanje ribe i drugih morskih organizama

Član 81

Zabranjeno je, bez odobrenja organa uprave, u ribolovno more Crne Gore unositi alohtone vrste ribe i drugih morskih organizama ili genetički modificirane ribe i drugih morskih organizama, kao i njihovo prenošenje iz jednog uzgajališta u drugo, odnosno iz jednog mjesta u drugo mjesto u Crnoj Gori.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana organ uprave izdaje uz prethodno pribavljenu saglasnost o procjeni uticaja na životnu sredinu organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

12. Rukovanje i prodaja proizvoda marikulture

Član 82

Nosilac dozvole ili drugo lice ne može, u cilju prodaje, da ukloni, transportuje, izloži ili ponudi na prodaju ili proda ribu i druge morske organizme iz uzgajališta ili riblje proizvode, suprotno ovom zakonu.

13. Preventivna kontrola bolesti u marikulturi

Član 83

Radi obezbjeđivanja preventivne kontrole bolesti u marikulturi:

- 1) objekat za prečišćavanje, distribuciju i slični poslovni objekti locirani unutar zone za uzgoj mekušaca moraju imati dozvolu za izgradnju, odnosno obavljanje djelatnosti u skladu sa zakonom;
- 2) objekti za preradu ribe i drugih morskih organizama moraju imati dozvolu za izgradnju, odnosno obavljanje djelatnosti u skladu sa zakonom;
- 3) nosilac dozvole za marikulturu mora imati dokaz da sprovodi propisane principe dobre proizvođačke prakse u marikulturi.

Uslove za stavljanje mekušaca u promet propisuje Ministarstvo.

14. Preventiva i izvještavanje o bolesti

Član 84

Nosilac dozvole ili lice angažovano na uzgajalištu dužno je da odmah obavijesti organ uprave, odnosno ribarskog inspektora o prisustvu bolesti ili štetnog organizma u uzgajalištu.

Ako se utvrdi da zbog prisustva bolesti ili štetnih organizama u uzgajalištu postoji rizik za ugrožavanje vodenih organizama ili životne sredine organ uprave dužan je da:

- 1) naredi izolaciju, karantin ili tretiranje ribe i drugih morskih organizama koji su inficirani ili za koje smatra da su inficirani bolešću ili štetnim organizmom;
- 2) uništi ili ograniči kretanje inficiranih riba i drugih morskih organizama koje su inficirane ili za koje smatra da su inficirani bolešću ili štetnim organizmom;
- 3) stavi u karantin uzgajalište za koje organ uprave opravdano posumnja da je bolest ili štetni organizam prisutan.

Mjere iz stava 2 ovog člana sprovodi nosilac dozvole ili lice angažovano na uzgajalištu radi sprječavanja širenja bolesti ili štetnog organizma u ili van uzgajališta, uključujući uništavanje ribe i drugih morskih organizama ili ribljih proizvoda, kao i dezinfekciju uzgajališta.

15. Izvještavanje o bježanju ribe

Član 85

Nosilac dozvole dužan je da:

- 1) obezbijedi zadržavanje ribe unutar uzgajališta;
- 2) spriječi bježanje ribe iz uzgajališta.

Nosilac dozvole, u slučaju bježanja ribe, dužan je da:

- 1) odmah obavijesti organ uprave, odnosno inspektora za ribarstvo;
- 2) preduzme mjere za povratak odbjeglih riba.

Ako je bježanje ribe iz uzgajališta izazvano nesavjesnim ponašanjem nosioca dozvole, dužan je da naknadi štetu nastalu u životnoj sredini koja je izazvana bježanjem ribe.

16. Mjere u marikulturi

Član 86

Nosiocu dozvole ili drugom licu koje izvršava radove i druge aktivnosti koji predstavljaju stvarni ili potencijalni rizik za životnu sredinu ili zdravlje riba i drugih morskih organizama u uzgajalištu ili van uzgajališta nadležni organ državne uprave može naložiti mjere, u cilju:

- 1) sprječavanja, kontrole i redukcije parazita;
- 2) kontrole oboljenja ribe;
- 3) zadržavanja ribe;
- 4) sprječavanja bježanja ribe,
- 5) povraćaja odbjegle ribe;
- 6) zabrane štetnih ispuštanja u ribolovno more, odnosno u zoni za marikulturu;
- 7) zabrane izgradnje ili drugih aktivnosti koja izazivaju ili mogu izazvati štetu u ribolovnom moru, odnosno u zoni za marikulturu.

Radi ostvarivanja ciljeva iz stava 1 ovog člana može se naložiti i mjera obustave radova, kao i druge mjere i aktivnosti, u skladu sa zakonom.

17. Vođenje evidencije i podnošenje izvještaja u marikulturi

Član 87

Nosioci dozvole za obavljanje marikulture dužni su da vode evidenciju o:

- 1) kretanju riba i drugih morskih organizama i ribljih proizvoda u i van uzgajališta ili područja za uzgoj mekušaca;
- 2) mortalitetu u svakoj epidemiološkoj jedinici koji je od značaja za vrstu uzgoja;
- 3) rezultatima zdravstvenog nadzora uzgajanih vrsta na uzgajalištu;
- 4) bježanju ribe.

Registrovani prerađivači ribe i drugih morskih organizama dužni su da vode evidenciju o preuzetoj količini i vrsti ribe i drugih morskih organizama sa pojedinih uzgajališta, vrsti i količini prerađenih i isporučenih proizvoda od ribe i drugih morskih organizama i kupcima tih proizvoda.

Prevoznik proizvoda iz marikulture dužan je da vodi evidenciju o:

- 1) mortalitetu tokom transporta prema tipu prevoznog sredstva i transportovane vrste proizvoda marikulture, kao i uzgajališta i postrojenja za preradu;
- 2) zamjeni vode tokom transporta, posebno o izvorima nove vode i mjestima ispuštanja vode.

Evidencija iz st. 1 i 2 ovog člana čuva se pet godina.

Oblik, sadržinu i način vođenja evidencije iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

18. Monitoring kvaliteta vode i biomonitoring u ribolovnom moru

Član 88

Radi zaštite javnog zdravlja i djelatnosti marikulture, Ministarstvo, na predlog organa uprave, donosi Program monitoringa kvaliteta vode i biomonitoringa vode u ribolovnom moru, koji će obezbijediti blagovremeno obavještavanje nosilaca dozvole za marikulturu o pojavama ili predstojećim pojavama zagađenja ili prirodnog fenomena koji može imati štetne ili škodljive posljedice na zonu za marikulturu odnosno proizvode marikulture.

Kada je zona za marikulturu pogođena zagađenjem ili prirodnim fenomenom, organ uprave dužan je da odmah zatraži analizu vode pogođene zone i proizvoda marikulture koji se gaje u toj zoni radi utvrđivanja mogućnosti:

- 1) nastavka aktivnosti marikulture;

- 2) korišćenja za ishranu ljudi proizvoda marikulture gajenih u toj zoni;
- 3) potrebe zabrane prodaje odnosno prometa proizvoda marikulture koji se ne mogu koristiti za ljudsku ishranu.

Ako rezultati analize iz stava 2 ovog člana pokažu da je kvalitet vode pogođene zone nepovoljan za nastavak marikulture ili da se proizvodi marikulture koji su u toj zoni gajeni ne mogu koristiti za ishranu ljudi, organ uprave je dužan da naredi zatvaranje uzgajališta i zabrani prodaju, odnosno promet proizvoda marikulture iz uzgajališta koja se nalaze u zoni pogođenoj zagađenjem ili prirodnim fenomenom, kao i da preko sredstava javnog informisanja obavijesti javnost o zatvaranju uzgajališta i zabrani prodaje, odnosno prometa proizvoda marikulture iz uzgajališta koja se nalaze u zoni pogođenoj zagađenjem ili prirodnim fenomenom.

Kada analize pokažu da je kvalitet vode iz zone za marikulturu pogođene zagađenjem ili prirodnim fenomenom pogodna za djelatnost marikulture ili da se proizvodi marikulture koji su gajeni u uzgajalištima iz te zone mogu koristiti za ishranu ljudi, organ uprave ukinuće zabranu iz stava 3 ovog člana i obavijestiće javnost preko sredstava javnog informisanja o mogućnosti ponovnog korišćenja tih zona i prodaji, odnosno prometu proizvoda marikulture gajenih u tim zonama.

Nosilac dozvole za marikulturu dužan je da organ uprave odnosno ribarskog inspektora blagovremeno obavijesti o pojavi ili sumnji o pojavi zagađenja ili prirodnog fenomena iz stava 1 ovog člana.

Monitoring iz stava 1 ovog člana vrši akreditovana laboratorija Instituta.

Postupak blagovremenog upozoravanja o pojavama iz stava 1 ovog člana radi sprovođenja monitoringa i potrebe zatvaranja zona za marikulturu propisuje Ministarstvo.

VII. ORGANIZOVANJE PROIZVOĐAČA U RIBARSTVU

1. Cilj organizovanja

Član 89

Radi ostvarivanja ciljeva politike ribarstva iz člana 5 ovog zakona podstiče se organizovanje proizvođača u ribarstvu u organizacije proizvođača, zadruge i druge oblike organizovanja i upravljanja zajedničkom organizacijom tržišta ribe i ribljih proizvoda i proizvoda akvakulture u cilju:

- planiranja ulova i proizvodnje i njihovog prilagođavanja tražnji radi usklađivanja kvaliteta i kvantiteta ponude sa tržišnim zahtjevima u skladu sa planom ulova i planom proizvodnje;
- sprovođenja metoda ribolova koji obezbijavaju održiv ribolov;
- utvrđivanja uslova i načina prodaje (standardi prodaje);
- informisanja potrošača o proizvodima;
- marketinga proizvoda;
- smanjenja troškova ulova, proizvodnje i stabilizacije proizvođačke cijene;
- sprovođenja dobre proizvođačke prakse.

2. Organizacija proizvođača u ribarstvu

Član 90

Privredna društva i preduzetnici koji su upisani u Registar ribara, Registar uzgajališta i Registar prerađivača ribe i drugih morskih organizama organizuju se u organizacije proizvođača u ribarstvu, u skladu sa zakonom.

Plan ulova i plan proizvodnje iz člana 89 ovog zakona odobrava Ministarstvo.

Način odobravanja plana ulova i plana proizvodnje, uslove i način prodaje prema kvalitetu, veličini ili težini, pakovanju i obilježavanju ribe, ribljih proizvoda i proizvoda akvakulture, informisanje potrošača o proizvodima (komercijalni i lokalni naziv ribe, ribljih proizvoda i proizvoda akvakulture, metod ulova odnosno uzgoja, područje ulova ribe), propisuje Ministarstvo.

Član 91

Uslovi i kriterijumi koje moraju da ispunjavaju organizacije proizvođača iz člana 90 ovog zakona za korišćenje podsticaja i drugih vidova podrške u organizovanju, osposobljavanju za sprovođenje mjera politike ribarstva i određivanje prioriteta prilikom primjenjivanja tih mjera utvrđuju se Agrobudžetom, u skladu sa zakonom.

3. Nacionalni savjet za morsko ribarstvo i marikulturu

Član 92

Radi kontinuiranog praćenja stanja i razvoja ribarstva i marikulture i pružanja stručne pomoći u postupku donošenja odluka i pripremi propisa u oblasti ribarstva, kao i o drugim pitanjima koja se tiču implementacije ovog zakona osniva se Nacionalni savjet za morsko ribarstvo i marikulturu (u daljem tekstu: Savjet).

Savjet ima 10 članova.

Članovi Savjeta imenuju se iz reda naučnih i stručnih radnika iz oblasti biologije, veterine, ekologije, a po službenoj dužnosti članovi Savjeta su:

- 1) direktor organa uprave;
- 2) direktor Uprave za vode;
- 3) direktor Instituta;
- 4) predsjednici udruženja profesionalnih ribara i marikulturista;
- 5) direktori organizacija proizvođača u ribarstvu i marikulturi.

Članovi Savjeta imenuju se na period od četiri godine.

Predsjednik je član Savjeta sa pravom glasa i biraju ga članovi Savjeta glasanjem.

Direktor organa uprave vrši dužnost sekretara Savjeta, bez prava glasa.

Članove Savjeta imenuje Vlada, na predlog Ministarstva.

Način rada i organizacija Savjeta uređuje se poslovnikom Savjeta.

Savjet podnosi Vladi izvještaj o radu najmanje jednom godišnje.

Administrativno tehničke poslove za potrebe Savjeta obavlja organ uprave.

Članovima za rad u Savjetu pripada naknada iz sredstava koja se obezbjeđuju u budžetu Crne Gore, na poziciji Ministarstva.

4. Proglašenje razvojnog ribolovnog područja

Član 93

Radi sticanja i korišćenja sredstava u skladu sa nacionalnim ili međunarodnim programima za podršku sektora ribarstva i marikulture, Ministarstvo može proglasiti određeno ribolovno područje Crne Gore za razvojno ribolovno područje, koje obuhvata dio ribolovnog mora, jezera i obale sa značajnim nivoom zaposlenosti u ribarskom sektoru.

VIII. INOSTRANI RIBOLOVNI PLOVNI OBJEKTI I MEĐUNARODNI ODNOSI

1. Sprovođenje međunarodnih sporazuma

Član 94

Radi sprovođenja potvrđenih međunarodnih sporazuma u oblasti ribarstva Ministarstvo može donositi mjere za sprovođenje tog sporazuma.

2. Dozvole za inostrane ribolovne plovne objekte

Član 95

Inostrani ribolovni plovni objekat može obavljati ribolov u ribolovnom moru Crne Gore ako ima dozvolu organa uprave za obavljanje ribolova.

Inostrani ribolovni plovni objekat koji obavlja ribolov u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumom može obavljati ribolov u ribolovnom moru Crne Gore na osnovu dozvole koja je izdata u skladu sa tim sporazumom, pod uslovom da:

- 1) stalno na brodu ima dozvolu za ribolov izdatu od strane organa uprave u skladu sa uslovima iz tog sporazuma;
- 2) da je ribolovni plovni objekat označen u skladu sa sporazumom;
- 3) ukoliko sporazum ne predviđa obavezu označavanja plovnog objekta, plovni objekat se označava u skladu sa ovim zakonom.

Kada ne postoji potvrđeni međunarodni sporazum o obavljanju ribolova iz stava 2 ovog člana, inostrani ribolovni plovni objekat može obavljati ribolov u ribolovnom moru Crne Gore samo u naučno - istraživačke svrhe u skladu sa odobrenim naučno - istraživačkim projektom od nacionalnog interesa, uz dozvolu organa uprave.

Ako se inostrani ribolovni plovni objekat koristi suprotno odredbama ovog člana, za učinjeni prekršaj pojedinačno je odgovoran zapovjednik, vlasnik, odnosno zakupac tog plovnog objekta.

Član 96

Inostrani ribolovni plovni objekat koji obavlja ribolov u ribolovnom moru Crne Gore na osnovu dozvole izdate u skladu sa članom 95 st. 2 i 3 ovog zakona smatra se inostranim ribolovnim plovnim objektom bez dozvole na kojem nije istaknut:

- 1) prepoznatljivi nacionalni znak ili zastava;
- 2) prepoznatljivi radio signal ili registracioni broj;

3) naziv registracione luke na krmi.

3. Mjere u državnoj luci

Član 97

Pored mjera koje su propisane ovim zakonom za obavljanje ribolova inostranim ribolovnim plovnim objektima, organ uprave može, u skladu sa međunarodnim mjerama očuvanja i upravljanja živim resursima mora i morskom sredinom, da:

- 1) izvrši kontrolu dokumenata, ribarske opreme i alata i ulova na palubi ribolovnih plovnih objekata koji se nalaze u luci ili priobalnoj zoni;
- 2) zabrani istovar i pretovar sa broda na brod kada je ustanovljeno da su riba ili drugi morski organizmi ulovljeni na način koji narušava efikasnost mjera iz stava 1 ovog člana.

4. Mjere države čiju zastavu brod vije

Član 98

Pored mjera koje su propisane ovim zakonom, za ribolovne plovne objekte registrovane u Crnoj Gori, Ministarstvo propisuje i mjere koje su neophodne u cilju obezbjeđivanja monitoringa ulova ribe i drugih morskih organizama tim ribolovnim plovnim objektima u vodama trećih zemalja i na otvorenom moru, kao i u cilju obezbjeđivanja kontrole evidencije iskrcaja i prekrcaja ulova.

Radi sprovođenja mjera iz stava 1 ovog člana, vlasnik, odnosno zapovjednik ribolovnog plovnog objekta dužan je da:

- 1) na ribolovnom plovnom objektu drži dnevnik u koji zapovjednik broda unosi podatke o količini ulovljene ribe i drugih morskih organizama;
- 2) izjavu o iskrcaju dostavi nadležnim organima država u čijim će se lukama, u skladu sa sporazumom, vršiti iskrcavanje;
- 3) obavijesti organ uprave, odnosno ribarskog inspektora o svakom iskrcaju ribe na ribolovni plovni objekat trećih zemalja i o iskrcajima koji se vrše direktno u trećim zemljama.

Mjere iz stava 1 ovog člana sprovode se nezavisno od mjera koji se sprovode u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumima i konvencijama u ribarstvu.

IX. MONITORING I NADZOR

1. Praćenje efekata sprovođenja Strategije razvoja ribarstva i drugih planova razvoja

Član 99

Organ uprave dužan je da:

- 1) prikuplja podatke neophodne za monitoring uticaja Strategije na razvoj ribarstva;
- 2) prati efekte planova za upravljanje ribarstvom koji su donešeni u skladu sa ovim zakonom;
- 3) prati efekte uticaja mjera politike ribarstva u skladu sa nacionalnom politikom ribarstva i potvrđenim međunarodnim sporazumima;
- 4) utvrdi troškove do kojih je došlo sprovođenjem mjera pružanja podrške ribarskom sektoru;
- 5) podnosi izvještaje Ministarstvu po pitanjima iz stava 1 tač. 1 do 3 ovog člana.

Način objavljivanja, upotrebu ili kupovinu podataka, oblik, sadržinu i vrijeme dostavljanja izvještaja iz stava 1 tač.1) i 5) ovog člana propisuje Ministarstvo.

2. Vlasništvo nad informacijama

Član 100

Vlasništvo nad informacijama za koje je traženo da se podnese izvještaj ili obavještenje ili koje su na drugi način pružene organu uprave, u skladu sa ovim zakonom, pripada organu uprave, bez obzira da li su objavljene u skladu sa ovim zakonom.

Vlasništvo nad svim informacijama koje su dobijene satelitskim monitoringom ribolovnih plovnih objekata, u skladu sa članom 105 stav 1 ovog zakona, pripada organu uprave.

3. Obaveza tajnosti

Član 101

Određivanje tajnosti podataka, pristup tajnim podacima, čuvanje, korišćenje, evidentiranje i zaštita tajnih

podataka u oblasti morskog ribarstva vrši se u skladu sa zakonom.

4. Vođenje evidencije i podnošenje izvještaja od strane nosioca dozvole

Član 102

Nosioci dozvole, izdate u skladu sa ovim zakonom, dužni su da obezbijede i čuvaju dokumentaciju, evidencije i informacije i dostavljaju organu uprave, odnosno ribarskom inspektoratu.

Pod dokumentacijom, u smislu ovog zakona, smatraju se:

- 1) dnevnik ulova;
- 2) izjava o iskrcaju ulova;
- 3) izvještaj o ulovu;
- 4) evidencije i informacije u pisanoj formi;
- 5) mapa, pregled, grafički prikaz ili crtež;
- 6) fotografija;
- 7) disk, traka, zvučni zapis ili drugo sredstvo u kome su snimljeni zvukovi ili drugi podaci (a koja nijesu vizuelna pomagala), tako da ih je moguće (sa ili bez pomoći neke druge opreme) reprodukovati s njih;
- 8) film (uključujući mikrofilm), negativ, traka, disk ili neki drugi uređaj u kome je snimljena jedna ili više vizuelnih slika tako da se mogu reprodukovati s njih;
- 9) podaci reprodukovani i prenošeni preko satelitskog sistema monitoringa ribolovnih plovnih objekata.

Unošenje podataka u dokumentaciju i evidenciju iz stava 2 ovog člana mora biti tačno, odnosno ne smije sadržavati netačne, pogrešne ili podatke koji navode na pogrešno mišljenje.

Vrijeme čuvanja i način dostavljanja dokumentacije, evidencije i informacije iz stava 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

5. Bilježenje i izvještavanje o ribolovnim aktivnostima i iskrcaju ulova

Član 103

Nosilac dozvole za obavljanje privrednog ribolova sa ribolovnim plovnim objektom od 10 i više metara dužine preko svega dužan je da:

- 1) na ribolovnom plovnom objektu drži dozvolu i dnevnik ulova;
- 2) vrši dnevne upise ribarskih aktivnosti u dnevnik ulova;
- 3) podnosi izvještaj u skladu sa članom 104 ovog zakona;
- 4) dostavlja izjavu o iskrcaju ukupnog ulova iskrcanom u označenoj luci iskrcaja organu uprave ili ribarskom inspektoratu, u roku od 48 sati;

Nosilac dozvole za obavljanje privrednog ribolova, ribolovnim plovnim objektom do 10 m dužine preko svega, dužan je da dostavlja izvještaj organu uprave ili ribarskom inspektoratu o ukupnom ulovu i iskrcaju ulova.

Oblik i sadržinu dnevnika ulova, izjave o iskrcaju iz stava 1 tačka 4), izvještaja o ulovu i rok dostavljanja izvještaja iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

6. Elektronska evidencija i izvještavanje

Član 104

Informacije o podacima iz člana 102 st. 1 i 2 ovog zakona mogu se voditi elektronskim putem i dostavljati organu uprave i drugim nadležnim organima, kao i putem radio signala ili na drugi propisani način.

Način i postupak izvještavanja, uređaje za prenošenje informacija i vrijeme izvještavanja propisuje Ministarstvo.

7. Sistemi monitoringa plovila

Član 105

Organ uprave uspostavlja satelitski sistem monitoringa ribolovnih plovnih objekata.

Tip sistema, način uspostavljanja i vrstu ribolovnih plovnih objekata za koje se uspostavlja sistem iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Organ uprave je odgovoran za upravljanje i rad sistema iz stava 1 ovog člana.

Ribolovni plovni objekat koji obavlja privredni ribolov i koji ima dužinu veću od 15 m preko svega mora imati instaliran funkcionalan sistem automatskog lociranja (ALC), koji omogućava detekciju i identifikaciju ribolovnog plovnog objekta udaljenim sistemom monitoringa ili sistemom iz stava 1 ovog člana.

Nosilac dozvole inostranog ribolovnog plovnog objekta koja je izdata u skladu sa ovim zakonom ili potvrđenim međunarodnim sporazumom dužan je da instalira, održava i rukuje funkcionalnim sistemom automatskog lociranja, u skladu sa uslovima koji su propisani za sistem automatskog lociranja (ALC), bez prekida, dok se nalazi

u ribolovnom moru Crne Gore.

Operativne uslove za funkcionisanje sistema i odgovornost za ribolovne plovne objekte koji imaju instaliran ALC sistem, kao i visinu naknade za izvršeni inspekcijski nadzor, tehničku kontrolu i objavljivanje informacija iz tog sistema, koje nijesu proglašene tajnim, propisuje Ministarstvo.

Zabranjeno je uništiti, oštetiti, učiniti nefunkcionalnim ili na drugi način poremetiti funkcionisanje uređaja za satelitsko praćenje.

8. Određivanje mjesta prvog iskrcaja

Član 106

Prvi iskrcaj ribe i drugih morskih organizama vrši se samo na pristaništu, luci ili drugom mjestu koje ispunjava propisane tehničke uslove za inspekcijski pregled ribolovnih plovnih objekata (u daljem tekstu: mjesto prvog iskrcaja).

Tehničke uslove i mjesto prvog iskrcaja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Iskrcaj ulova ribe i drugih morskih organizama na mjestu prvog iskrcaja može vršiti samo nosilac dozvole za obavljanje velikog privrednog ribolova, koja je izdata u skladu sa ovim zakonom ili potvrđenim međunarodnim sporazumom.

Način i uslove za iskrcaj ribe nosioca dozvole za obavljanje malog privrednog ribolova propisuje Ministarstvo.

9. Određivanje mjesta prve prodaje

Član 107

Prva prodaja ulovljene ribe i drugih morskih organizama vrši se samo na mjestu koje ispunjava propisane tehničke uslove za prodaju, licitaciju i plasman ribe (u daljem tekstu: mjesto prve prodaje).

Tehničke uslove i mjesto prve prodaje, kao i uslove i način prodaje na mjestu prve prodaje propisuje Ministarstvo.

10. Registracija kupca i prodavca ribe i drugih morskih organizama prve prodaje

Član 108

Prometom ribe i drugih morskih organizama na mjestu prve prodaje mogu se baviti privredna društva i preduzetnici koji su registrovani za promet ribom i drugim morskim organizmima na veliko na mjestu prve prodaje i upisani u Registar trgovaca ribom i drugim morskim organizmima na veliko na mjestu prve prodaje (u daljem tekstu: Registar trgovaca ribom na veliko).

Upis u Registar trgovaca ribom na veliko vrši se na osnovu zahtjeva.

Registar trgovaca ribom na veliko vodi organ uprave.

Način upisa i vođenja Registra trgovaca ribom na veliko, obrazac i sadržinu zahtjeva iz stava 2 ovog člana, kao i Listu trgovaca ribom i drugim morskim organizmima na veliko propisuje Ministarstvo.

Lista trgovaca iz stava 4 ovog člana objavljuje se polugodišnje u najmanje jednom štampanom mediju koji se distribuira na cijeloj teritoriji Crne Gore.

11. Evidencija o prodaji i kupovini ribe

Član 109

Registrovani trgovac ribom na veliko iz člana 108 ovog zakona dužan je da vodi evidenciju o kupljenoj, odnosno prodatoj ribi i drugim morskim organizmima na mjestu prve prodaje.

Ugostiteljski objekti, odnosno restorani dužni su da čuvaju račune o kupljenoj ribi i drugim morskim organizmima.

Način vođenja, sadržinu i vrijeme čuvanja evidencija iz stava 1, kao i vrijeme čuvanja računa iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

12. Prekrcaj ribe sa jednog ribolovnog plovnog objekta na drugi

Član 110

Kada se obavlja prekrcaj ribe i drugih morskih organizama i proizvoda od ribe, zapovjednik ribolovnog plovnog objekta sa kojeg se vrši iskrcaj i zapovjednik ribolovnog plovnog objekta na kojem se vrši ukrcavanje ribe i drugih morskih organizama i proizvoda od ribe dužni su da:

- 1) obavijeste organ uprave, odnosno ribarskog inspektora o vremenu i mjestu prekrcaja najmanje 24 časa prije prekrcaja;

2) o vremenu kada je prekrcaj završen;

3) vode evidenciju o prekrcaju.

Način obavještanja i vođenja evidencije iz stava 1 tač. 1 i 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

13. Iskrcaj ili prekrcaj ribe i proizvoda od ribe sa inostranih ribolovnih plovni objekata

Član 111

Inostrani ribolovni plovni objekat, kod obavljanja iskrcaja i prekrcaja ribe i drugih morskih organizama i proizvoda od ribe, ima isti tretman kao ribolovni plovni objekat treće zemlje.

Iskrcaj i prekrcaj inostranog ribolovnog plovnog objekta vrši se samo u pristaništu, luci i drugom mjestu koje ispunjava propisane tehničke uslove za inspekcijski pregled inostranog ribolovnog plovnog objekta (u daljem tekstu: mjesto za iskrcaj i prekrcaj).

Tehničke uslove i mjesto za iskrcaj i prekrcaj iz stava 2 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Zapovjednik ribolovnog plovnog objekta koji je registrovan u trećoj zemlji, a namjerava da iskrca ili izvrši prekrcaj ribe i drugih morskih organizama i proizvoda od ribe dužan je da:

- 1) obavijesti organ uprave odnosno ribarskog inspektora o namjeri iskrcaja i prekrcaja najmanje 72 časa prije uplovljavanja;
- 2) izvrši iskrcaj ili prekrcaj ribe i drugih morskih organizama i proizvoda od ribe nakon dobijanja odobrenja organa uprave koje se izdaje u skladu sa uslovima iskrcaja i prekrcaja ribe i drugih morskih organizama i proizvoda od ribe sadržanim u dozvoli, ugovoru, sporazumu i drugom aktu kojim je ribolovni plovni objekat ovalašćen za iskrcaj ili prekrcaj ribe i drugih morskih organizama i proizvoda od ribe.

X. INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 112

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ uprave preko ribarskih inspektora, u skladu sa zakonom.

1. Ovlašćenja ribarskog inspektora

Član 113

Pored ovlašćenja inspektora utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, ribarski inspektor ima i ovlašćenja da:

- 1) prati i kontroliše ribolov i upotrebu ribolovnih alata i opreme kojima se taj ribolov obavlja;
- 2) provjerava da li se privredni, sportsko-rekreativni i ribolov u naučno-istraživačke svrhe obavlja u dozvoljenim ribolovnim područjima, uzgajalištima, zonama i zaštićenim ribolovnim područjima, dozvoljenim alatima, u dozvoljeno vrijeme i na dozvoljeni način;
- 3) pregleda i kontroliše pijace, skladišta, ugostiteljske objekte, odnosno restorane, pristaništa-luke, mol i slične objekte od značaja za promet ribe i drugih morskih organizama, kao i ribljih proizvoda;
- 4) prati i kontroliše sprovođenje Strategije, Plana, Programa monitoringa stanja naselja ekonomsko važnih riba i drugih morskih organizama na dnu i u morskoj vodi, Godišnjeg programa monitoringa, kontrole i nadzora ribolovnog mora Crne Gore.
- 5) se ukrcava na ribolovni plovni objekat i izvrši pregled tog objekta, ribarske opreme, tereta, skladišta, ulov, dokumenta i druge predmete, kao i da zaustavi ribolovni plovni objekat;
- 6) uđe u prostorije, pored brodske kućice, ili vozilo u kome se riba i drugi morski organizmi ili ribarska oprema drži ili transportuje i izvrši pregled prostorija ili vozila i zaustavi vozilo u kojem se riba transportuje;
- 7) zaustavi vozilo u svrhu provjere da li ima ribe i drugih morskih organizama;
- 8) pregleda ribarsku opremu ili predmete za koje osnovano sumnja da su korišćeni ili namijenjeni za korišćenje u sakupljanju, tretiranju ili obradi ribe;
- 9) ispita osobu koja, prema njegovom mišljenju, može da obezbijedi informacije koje su mu potrebne u vršenju inspekcijskog nadzora;
- 10) zahtijeva od zaposlene osobe na ribolovnom plovnom objektu da mu pomogne u pregledu kontejnera, ribarske opreme, ribe ili dokumenata na ili u tom plovilu;
- 11) zahtijeva od zapovjednika broda da obezbijedi prikladno ukrcavanje na brod;
- 12) zaustavi i izvrši pregled vozila za koje osnovano sumnja da nosi ribu koja je ulovljena u krivolovu ili korišćenjem nedozvoljene ribarske opreme;
- 13) pregleda ribolovni plovni objekat bez obzira da li je u to vrijeme obavljao ribolov ili bilo koju drugu aktivnost vezanu za ribolov.

2. Upravne mjere i radnje

Član 114

Pored upravnih mjera i radnji utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor, ribarski inspektor obavezan je da preduzima i sledeće upravne mjere i radnje:

- 1) naredi usidrenje ribolovnog plovnog objekta koji je zaplijenjen, oduzet ili zadržan radi sprječavanja njegovog korišćenja do donošenja rješenja o oslobađanju;
- 2) naredi zaustavljanje vozila za koje osnovano sumnja da nosi ribu i druge morske organizme i opremu korišćenu za taj ulov u prekršaju;
- 3) naredi predaju predmeta za koje opravdano sumnja da su korišćeni u prekršaju;
- 4) zaplijeni ribolovni plovni objekat, prevozno sredstvo, ribarsku opremu, dokumenta i druge predmete, kojim je počinjen prekršaj;
- 5) naredi zapovjedniku ribolovnog plovnog objekta kojim je počinjen prekršaj ili koje je korišćeno ili za koji može da obezbijedi dokaz o učinjenom prekršaju da ga preveze do određene luke;
- 6) zabrani da koristi ili pokuša da koristi eksploziv, vatreno oružje, otrov ili druge štetne supstance u svrhu ubijanja, ošamućivanja, onesposobljavanja ili ulova ribe ili omogućavanja da se riba lakše ulovi;
- 7) zabrani upotrebu opreme sa Liste zabranjene ribolovne opreme i zabranjenih praksi;
- 8) zabrani ribolov na označenim mjestima u ribolovnom moru gdje se nalaze telefonski, telegrafski ili električni kablovi, cijevi ili drugi uređaji, kao i arheološka nalazišta i predmeti ili da koristi opremu i alat za ribolov koji mogu da ih oštete;
- 9) zabrani iskrcavanje, izlaganje za prodaju, trgovinu, transport i posjedovanje ribe i drugih morskih organizama i ribljih proizvoda, kao i upotrebu ribe i drugih morskih organizama i ribljih proizvoda u restoranima suprotno ovom zakonu;
- 10) zabrani obavljanje privrednog, sportsko-rekreativnog i ribolova u naučno istraživačke svrhe bez dozvole;
- 11) zabranu unošenja ili ispuštanja tečnog ili čvrstog otpada od proizvodnje ili prerade ili drugih materijala koji negativno utiču na kvalitet morske sredine;
- 12) zabranu poribljavanja, ispuštanja u more alohtonih vrsta ribe i drugih morskih organizama, genetski modifikovanih vrsta ribe ili drugih morskih organizama;
- 13) zabranu podvodnih aktivnosti na lokacijama za koje nije dobijeno odobrenje organa uprave nadležnog za poslove ribarstva (u daljem tekstu: organ uprave);
- 14) zabranu ribolova, sakupljanja i stavljanja u promet zaštićenih vrsta riba i drugih morskih organizama;
- 15) smještanje vještačkih podvodnih grebena gdje se mogu formirati nova biološka staništa.

Član 115

Ovlašćenja ribarskog inspektora u vršenju inspeksijskog nadzora utvrđena ovim i Zakonom o inspeksijskom nadzoru odnose se i na:

- 1) ribolovne plovne objekte koji viju crnogorsku zastavu unutar i van ribolovnog mora Crne Gore;
- 2) ribolovne plovne objekte koji viju stranu zastavu u ribolovnom moru Crne Gore i u okviru ovlašćenja utvrđenih potvrđenim međunarodnim sporazumom van ribolovnog mora Crne Gore.

XI. KAZNE NE ODREDBE

Član 116

Novčanom kaznom od 10.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) poribljava, ispušta u more alohtone vrste ribe i drugih morskih organizama, genetski modifikovane vrste ribe ili druge morske organizme ili obavlja podvodne aktivnosti na lokacijama za koje nije dobijeno odobrenje organa uprave, kao i obavlja ribolov i sakuplja i stavlja u promet zaštićene vrste riba i drugih morskih organizama (član 7);
- 2) obavlja ribolov u zaštićenim ribolovnim područjima u određeno vrijeme i sa određenim ribolovnim sredstvima u svrhu reprodukcije, uzgajanja i poribljavanja novih ribolovnih područja ili zbog migracija većih količina određene vrste ribe i drugih morskih organizama, kao i obavlja zabranjene aktivnosti potrebne za ispravno upravljanje zaštićenim ribolovnim područjima, bez dozvole organa uprave (član 14 st. 2 i 3);
- 3) hvata, uzima, prima, kupuje, prodaje, skladišti, transportuje i zadržava na ribolovnom plovnom objektu zaštićene vrste riba i drugih morskih organizama (član 15 stav 3);
- 4) obavlja ribolov na označenim mjestima u ribolovnom moru, na kojima se nalaze telefonski, telegrafski, električni kablovi, cjevovodi i drugi uređaji, kao i arheološka nalazišta i predmeti, ribolovnim alatima i opremom koja ih mogu oštetiti (član 43);
- 5) u ribolovno more Crne Gore unosi alohtone vrste ribe i druge morske organizme ili genetički modifikovane

ribe i druge morske organizme, kao i njihovo prenošenje iz jednog uzgajališta u drugo, odnosno iz jednog u drugo mjesto u Crnoj Gori, bez odobrenja organa uprave (član 81 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 1.500 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 5.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice, odnosno zapovjednik ribolovnog plovnog objekta kojim se obavlja privredni ribolov novčanom kaznom od 750 eura do 1.000 eura.

Član 117

Novčanom kaznom od 10.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) radi uzgoja, poribljavanja i istraživanja lovi mlađ, reproduktivno nezrele vrste ribe ili druge morske organizme na specifičnim lokalitetima, u određeno vrijeme i sa korišćenjem određenih ribolovnih alata, bez dozvole organa uprave (član 16 stav 2);
- 2) vrši promet ribom i drugim morskim organizmima za vrijeme zabrane ulova (član 17 stav 3);
- 3) vrši ulov mlađi, reproduktivno nezrelih vrsta riba ili drugih morskih organizama na određenim lokalitetima, u određeno vrijeme i uz korišćenje određenih ribolovnih alata, u cilju kultivacije, poribljavanja i istraživačkih aktivnosti, bez dozvole (član 17 stav 4);
- 4) vrši ribolov na području luka, ulazu i prilazu u luku i sidrišta, bez dozvole korisnika luke, kao i vrši ribolov na područjima uređenih i označenih kupališta u vremenu od 1. maja do 1. oktobra, od izlaska do zalaska sunca (član 19 st. 1, 2 i 4);
- 5) pri obavljanju privrednog ili sportsko-rekreativnog ribolova upotrebljava ronilački aparat sa podvodnom puškom i vještačka svjetla, kao i drži ova sredstva u ribolovnim plovnim objektima ili ih nosi uz obalu ili drži na obali (član 22 stav 1);
- 6) obavlja ribolov na području Bokotorskog zaliva pridnenim kočama, lebdećim kočama i plivaricama velikog ribolova ili institucije koje se bave naučno istraživačkim radom u oblasti morskog ribarstva bez dozvole (član 24 st. 1 i 2);
- 7) u plićim zonama litorala obavlja ribolov pridnenim i lebdećim kočama na udaljenosti od tri nautičke milje, koja prati konfiguraciju obale, odnosno dubini od 50 m, ukoliko se izobata od 50 m nalazi na manjoj udaljenosti od tri nautičke milje (član 25 stav 1);
- 8) vrši ulov prstaca (*Litophaga litophaga*), stavlja ih u promet na teritoriji Crne Gore i izvozi (član 26);
- 9) obavlja privredni ribolov suprotno uslovima i ribolovnim alatom i opremom utvrđenom ovim zakonom (član 44 stav 2);
- 10) obavlja privredni ribolov u ribolovnim područjima ribolovnim plovnim objektom, alatom i opremom, koja nije upisana u dozvolu za privredni ribolov (član 51 stav 1);
- 11) nosilac dozvole za privredni ribolov u ribolovnom moru, preko 12 nautičkih milja teritorijalnog mora, koristi kočarske mreže sa gredom, set mreža bilo kog tipa, parangale i plutače za markiranje i drugu opremu, ako nije na propisanim mjestima obilježena (član 58 stav 1);
- 12) obavlja djelatnost marikulture bez dozvole (član 70 stav 1);
- 13) nosilac dozvole za marikulturu uzgaja vrstu i količinu ribe i druge morske organizme koji nijesu upisani u dozvoli (član 73 stav 1);
- 14) nosilac dozvole za marikulturu mijenja uslove koji se odnose na strukturu, opremu ili način održavanja uzgajališta bez odobrenja organa uprave (član 75 stav 1);
- 15) ne ukloni svu opremu i vrati uzgajalište u prvobitno stanje (član 79);
- 16) u cilju prodaje ukloni ili transportuje sa mjesta ili proda izloži ili ponudi na prodaju, ribe i druge morske organizme iz uzgajališta ili riblje proizvode suprotno ovom zakonu (član 82);
- 17) inostrani ribolovni plovni objekat obavlja ribolov u ribolovnom moru Crne Gore bez dozvole, odnosno koristi inostrani plovni objekat suprotno članu 95 st. 1, 2 i 4 ovog zakona;
- 18) obavlja ribolov suprotno članu 96 ovog zakona;
- 19) ne sprovodi mjere kontrole i evidencije u skladu sa članom 98 ovog zakona;
- 20) iskrcaj ribe i drugih morskih organizama vrši van mjesta prvog iskrcaja i iskrcaj ribe i drugih morskih organizama na mjestu prvog iskrcaja vrši bez dozvole za obavljanje velikog privrednog ribolova (član 106 st. 1 i 3);
- 21) prodaje ulovljenu ribu i druge morske organizme van mjesta prve prodaje (član 107 stav 1);
- 22) obavlja promet ribom i drugim morskim organizmima na mjestu prve prodaje, a nije registrovan za obavljanje te djelatnosti i nije upisan u Registar trgovaca ribom i drugim morskim organizmima na veliko na mjestu prve prodaje (član 108 stav 1);
- 23) iskrcaj i prekrcaj vrši van mjesta za iskrcaj i prekrcaj i ne obavijesti organ uprave, odnosno ribarskog inspektora o namjeri iskrcaja i prekrcaja najmanje 72 sata prije planiranog uplovljavanja i izvrši iskrcaj ili prekrcaj ribe i drugih morskih organizama i proizvoda od ribe prije dobijanja odobrenja organa uprave (član 111 st. 2 i 4).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 750 eura do 1.500 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 750 eura do 5.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 500 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21 i 23 ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 750 eura do 1.500 eura zapovjednik ribolovnog plovnog objekta koji obavlja privredni ribolov.

Za prekršaj iz stava 1 tačka 17 ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 750 eura do 1.500 eura pojedinačno fizičko lice-zapovjednik, vlasnik i zakupac ribolovnog plovnog objekta.

Član 118

Novčanom kaznom od 500 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) lovi, uzima, kupuje ili prodaje, skladišti, transportuje ili zadržava na ribolovnom plovnom objektu ribe ili druge morske organizame koji su manji od minimalno propisane veličine (član 16 stav 3);
- 2) postu ne koristi isključivo noću i u ranim jutarnjim satima (član 27 stav 2);
- 3) odstranjuje i premješta uređaj za okupljanje ribe iz odobrenog mjesta (član 28 stav 6);
- 4) obavlja ribolov, a ne pridržava se pravila ribolova i ometa druge u vršenju ribolova (član 41 stav 1);
- 5) obavlja ribolov u djelovima ribolovnog mora koji su posebnim zakonom određeni kao oblast za potrebe odbrane, bez dozvole (član 42);
- 6) dozvolu za privredni ribolov ne drži na ribolovnom plovnom objektu (član 51 stav 2);
- 7) bez dozvole za sportsko-rekreativni ribolov, na ribolovnom plovnom objektu drži ribolovni alat i opremu za sportsko-rekreativni ribolov (član 63 stav 2);
- 8) nosilac dozvole za obavljanje marikulture obilježava granice uzgajališta oznakama koji nijesu u skladu sa propisima o bezbjednosti plovidbe (član 68 stav 2);
- 9) objekat za prečišćavanje, distribuciju i slični poslovni objekti locirani unutar zone za uzgoj mekušaca ili objekti za preradu ribe i drugih morskih organizama nemaju dozvolu za izgradnju, odnosno obavljanje djelatnosti u skladu sa zakonom, kao i da nosilac dozvole za marikulturu ne može pružiti dokaz da sprovodi propisane principe dobre proizvođačke prakse u marikulturi (član 83 stav 1);
- 10) nosilac dozvole ili lice angažovano na uzgajalištu odmah ne obavijesti organ uprave, odnosno ribarskog inspektora o prisustvu bolesti ili štetnog organizma u uzgajalištu i ne preduzme sve propisane mjere u cilju sprječavanja širenja bolesti ili štetnog organizma u ili van uzgajališta, uključujući uništavanje ribe i drugih morskih organizama ili ribljih proizvoda, kao i dezinfekciju uzgajališta (član 84 st. 1 i 2);
- 11) nosilac dozvole ne obezbijedi zadržavanje ribe unutar uzgajališta i spriječi bježanje ribe iz uzgajališta ili u slučaju bježanja ribe odmah ne obavijesti organ uprave, odnosno ribarskog inspektora, kao i ne preduzme mjere za povratak odbjeglih riba (član 85 st. 1 i 2);
- 12) ribolovnim plovnim objektom do 10 i više i do 10 m dužine preko svega, postupa suprotno članu 103 ovog zakona;
- 13) ribolovni plovni objekat koji obavlja dozvoljenu privrednu djelatnost i koji ima dužinu veću od 15 m preko svega nema instaliran funkcionalan sistem automatskog lociranja (ALC), koji omogućava detekciju i identifikaciju ribolovnog plovnog objekta udaljenim sistemom monitoringa ili satelitskim sistemom ili nosilac dozvole inostranog ribolovnog plovnog objekta koja je izdata u skladu sa ovim zakonom ili potvrđenim međunarodnim sporazumom nema instaliran, ne održava i ne rukuje sistemom automatskog lociranja (ALC) u skladu sa uslovima koji su propisani za sistem automatskog lociranja (ALC), bez prekida, dok se nalazi u ribolovnom moru Crne Gore (član 105 st. 4 i 5);
- 14) ne vodi evidenciju o svakoj ostvarenoj kupovini, odnosno prodaji ribe i drugih morskih organizama na mjestu prve prodaje i ne čuva račune o kupljenoj ribi i drugim morskim organizmima (član 109 st. 1 i 2);
- 15) najmanje 24 časa unaprijed ne obavijesti organ uprave, odnosno ribarskog inspektora o vremenu i mjestu iskrcaja, o vremenu kada je prekrcaj završen i ne vode evidenciju o prekrcaju (član 110 stav 1 tačka 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 250 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 400 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1, 4, 5, 6, 7, 13 i 14 ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 750 eura do 1.500 eura zapovjednik ili mornar motorista ribolovnog plovnog objekta.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 13 i 14 ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 750 eura do 1.500 eura pojedinačno, fizičko lice - zapovjednik, vlasnik ili zakupac ribolovnog plovnog objekta koji obavlja privredni ribolov.

Član 119

Novčanom kaznom od 250 eura do 500 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

- 1) obavlja sportsko-rekreativni ribolov bez dozvole za sportsko-rekreativni ribolov ili koristi dozvolu koja ne

glasi na njegovo ime, kao i kada obavlja sportsko-rekreativni ribolov, a ne drži dozvolu kod sebe (član 59 stav 1, 6 i 7);

- 2) obavlja sportsko-rekreativni ribolov uz upotrebu ribolovnih alata i opreme koji nijesu dozvoljeni, ulovi u toku dana količinu ribe koja nije dozvoljena ili stavlja ulov u promet (član 62);
- 3) ometa privredni ribolov, bez dozvole na plovnom objektu drži ribolovni alat i opremu za sportsko-rekreativni ribolov, bez dozvole za ribolov podvodnom puškom nosi podvodnu pušku obalom i drži na ribolovnom plovnom objektu, obavlja sportsko-rekreativni ribolov podvodnom puškom od zalaska do izlaska sunca i obavlja sportsko-rekreativni ribolov podvodnom puškom, a nije navršilo 16 godina života (član 63);
- 4) ne vodi i ne čuva evidenciju u skladu sa članom 87 ovog zakona;
- 5) obezbijeduje i čuva dokumentaciju, evidencije i informacije, kao i unosi podatke i dostavlja ih organu uprave, odnosno ribarskom inspektoratu suprotno članu 102 ovog zakona;
- 6) uništi, ošteti, učini nefunkcionalnim ili na drugi način poremeti funkcionisanje uređaja za satelitsko praćenje (član 105 stav 7).

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana fizičkom licu izriče se kazna prekršajnim nalogom u iznosu od 200 eura.

Član 120

Za prekršaj iz člana 116 stav 1, člana 117 stav 1, člana 118 stav 1 tač. 1, 5, 7 i 14 i člana 119 stav 1 tač. 1, 2, 3, 4 i 5 ovog zakona, osim novčane kazne, izriču se i zaštitne mjere:

- 1) oduzimanje ulova;
- 2) oduzimanje plovnog objekta, alata i opreme za privredni ribolov kojim je učinjen prekršaj.

XII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 121

Do osnivanja organa uprave nadležnog za poslove ribarstva, upravne i sa njima povezane stručne poslove u oblasti morskog ribarstva obavljaće Ministarstvo.

Organ uprave nadležan za poslove ribarstva osnovaće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 122

Mali privredni ribolov iz člana 45 stav 2 ovog zakona obavljaće se u periodu od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 123

Satelitski sistem monitoringa ribolovnih plovnih objekata iz člana 105 stav 1 ovog zakona uspostaviće se u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 124

Privredna društva i preduzetnici koji su registrovani za obavljanje privrednog ribolova i marikulture dužni su da usklade poslovanje sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 125

Do akreditovanja laboratorije iz člana 88 stav 6 ovog zakona poslove monitoringa vode i biomonitoringa u ribolovnom moru obavljaće laboratorija Instituta.

Član 126

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 127

Do donošenja propisa na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona primjenjivaće se propisi doneseni na osnovu Zakona o morskog ribarstvu ("Službeni list RCG", br. 55/03), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 128

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o morskog ribarstvu ("Službeni list RCG", br. 55/03).

Član 129

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".